

P.W.N.

Wojewódzki Urząd

Ochrony Zabytków w Poznaniu

Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków

Jzgodnio ze stanowiska konserwatorskiego

Załącznik do pisma/decyzji/postanowienia/rozwozenia

15.05.2024

Nr. 500/2024/A

Wielkopolski Wojewódzki
Konserwator Zabytków

mgr Jolanta Goszczyńska

PROJEKTOWANIE WYKONAWSTWO NADZORY

MARCIN CHMIELEWSKI

UL. OSTRÓW TUMSKI 14, 61-109 POZNAŃ

TEL. 577-888-519, 783-117-404

PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY

REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA

EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE

Inwestor: Gmina Ryczywół
ul. Mickiewicza 10, Ryczywół, 64-630 Ryczywół

Adres inwestycji: ul. Czarnkowska 24, Ryczywół, 64-630 Ryczywół
obręb Ryczywół, gmina Ryczywół

Kategoria obiektu: X

Działka Nr. 734

Identyfikator działki: 301603_2.0015.734

ZESPÓŁ PROJEKTOWY

Branża architektoniczno-budowlana

	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIEN	PODPIS
PROJEKTANT ARCHITEKTURA	MGR INŻ. ARCH. DOMINIKA WŁODAREK	1/WPOKK/2013	
SPRAWDZAJĄCY ARCHITEKTURA	MGR INŻ. ARCH. RENATA KICIŃSKA	23/WPOKK/2013	
PROJEKTANT KONSTRUKCJA	MGR INŻ. MARCIN CHMIELEWSKI	WKP/0264/POOK/22	
SPRAWDZAJĄCY KONSTRUKCJA	MGR INŻ. MACIEJ NOWAK	WKP/0009/POOK/17	
OPRACOWANIE	MGR INŻ. ARCH. SYLWIA WALCZAK	-	

data opracowania: 21 maj 2024 r.

SPIS TREŚCI

DOKUMENTY FORMALNO-PRAWNE	4
1. Oświadczenie projektantów	4
2. Uprawnienia budowlane oraz zaświadczenia potwierdzające wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego projektantów	5
CZĘŚĆ OPISOWA	6
1. Przedmiot opracowania	6
2. Podstawa opracowania	6
3. Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego będącego przedmiotem zamierzenia budowlanego	7
4. Lokalizacja	7
5. Ocena techniczna stanu istniejącego obiektu	8
6. Zamierzony sposób użytkowania oraz program użytkowy obiektu budowlanego ...	9
7. Układ przestrzenny oraz forma architektoniczna obiektu	9
8. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego	13
9. Opinia geotechniczna oraz informacja o sposobie posadowienia fundamentów ...	13
10. Liczba lokali mieszkalnych i użytkowych	14
11. Zapewnienie niezbędnych warunków do korzystania z obiektu przez osoby niepełnosprawne	14
12. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystywanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie	14
13. Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło	15
14. Analiza technicznych i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę	15
15. Informacje o zasadniczych elementach wyposażenia budowlano-instalacyjnego, zapewniających użytkowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem	15

16. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej, stosownie do zakresu projektu	15
17. Informacja o zgodzie na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych	15
18. Dane informujące, czy zamierzenie budowlane lokalizowane jest na obszarze objętym ochroną konserwatorską oraz informacja o wpisaniu działki / terenu do rejestru zabytków	16
19. Informacja o obszarze oddziaływania obiektu	16
20. Dokumentacja fotograficzna- stan istniejący	17
ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE	34
19. Przyjęte rozwiązania projektowe	38
19.1 Wykonanie tynków wewnętrznych wieży	38
19.2 Wykonanie schodów technicznych w kruchcie	40
19.1 Remont empory	42
19.2 Czyszczenie powierzchni ceglanej przy ścianie wieży kościelnej	43
19.3 Fumigacja elementów drewnianych	45
20. Zastosowane materiały	46
21. Uwagi końcowe	47
CZĘŚĆ RYSUNKOWA	48

DOKUMENTY FORMALNO-PRAWNE**1. Oświadczenie projektantów**

Poznań, dnia 21 maj 2024 r.

Oświadczenie

W świetle art. 34, ust. 3d, pkt 3 i art. 34, ust. 3e ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późniejszymi zmianami), oświadczam, że **projekt architektoniczno- budowlany** dla zamierzenia pod nazwą: **Remont wieży kościelnej oraz empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole**, zlokalizowanego w Ryczywole, ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół, działka ewid. nr 734, został opracowany oraz sprawdzony w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej. Projekt został zaprojektowany i sprawdzony na podstawie posiadanych uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej.

	Imię i nazwisko, numer uprawnień	Pieczętka/podpis
PROJEKTANT ARCHITEKTURA	MGR INŻ.ARCH. DOMINIKA WŁODAREK 1/WPOKK/2013	mgr inż. arch. Dominika Włodarek Uprawnienia budowlane w specj. arch. do projektowania bez ograniczeń nr upr. 1/WPOKK/2013 nr izby WP-1031
SPRAWDZAJĄCY ARCHITEKTURA	MGR INŻ. ARCH. RENATA KICIŃSKA 23/WPOKK/2013	mgr inż. arch. Renata Kicińska Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń nr upr. 23/WPOKK/2013
PROJEKTANT KONSTRUKCJA	MGR INŻ. MARCIN CHMIELEWSKI upr. nr WKP/0264/POOK/22	mgr inż. Marcin Chmielewski uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej nr ewid.: WKP/0264/POOK/22
SPRAWDZAJĄCY KONSTRUKCJA	MGR INŻ. MACIEJ NOWAK upr. nr WKP/0009/POOK/17	mgr inż. Maciej Nowak uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej nr ewid.: WKP/0009/POOK/17

2. Uprawnienia budowlane oraz zaświadczenia potwierdzające wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego projektantów

Zgodnie z art. 34 ust. 3da ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2023 poz. 682 z późniejszymi zmianami) wymogu dołączenia do projektu architektoniczno-budowlanego:

- kopii decyzji o nadaniu projektantowi i projektantowi sprawdzającemu uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności, potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez sporządzającego projekt,
- kopii zaświadczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 7 wspomnianej ustawy,

nie stosuje się do osób wpisanych do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane.

Ponieważ projektanci są wpisani do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane, do niniejszego projektu architektoniczno-budowlanego nie załącza się kopii wspomnianych wyżej dokumentów.

CZĘŚĆ OPISOWA

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest projekt architektoniczno-budowlany dotyczący remontu wieży kościelnej oraz empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole. Budynek objęty zakresem prac położony jest na działce o nr ewid. 734, w miejscowości Ryczywół, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół. W zakres opracowania wchodzi część opisowa (wraz z dokumentacją fotograficzną) i część rysunkowa – inwentaryzacja oraz projekt.

2. Podstawa opracowania

Podstawę opracowania stanowią:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, z późniejszymi zmianami),
- zlecenie Inwestora,
- wizja lokalna,
- dokumentacja fotograficzna,
- analiza warunków zewnętrznych wpływających na rozwiązania architektoniczno-urbanistyczne,
- pomiary inwentaryzacyjne,
- obowiązujące normy i przepisy,
- Karta ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa – Kościół poewangelicki
- nakaz nr 2/2023 Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu (decyzja z dnia 31.01.2023 r. znak: Po.WN.5143.11402.3.2023)
- program prac konserwatorskich (luty 2024), wykonany przez dyplomowanego konserwatora – Ludwika Rumińskiego, nr dyplomu 1400/179588/2015,

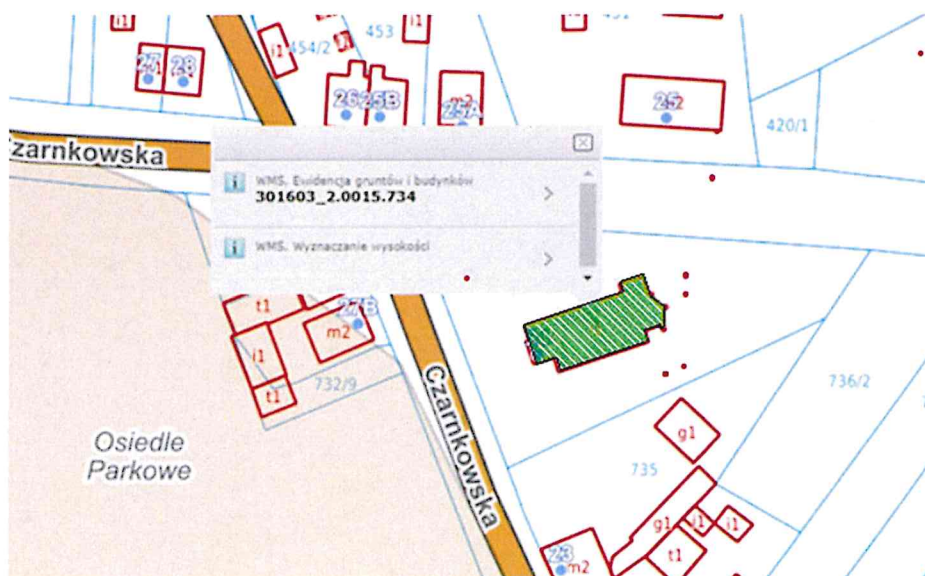
3. Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego będącego przedmiotem zamierzenia budowlanego

Projektowane zamierzenie dotyczy istniejącego budynku kościoła, zaliczonego do X kategorii obiektów budowlanych - budynki kultu religijnego.

4. Lokalizacja

Rys.1. Lokalizacja kościoła w Ryczywół, źródło: www.googlemaps.pl (z dnia 7 marzec 2024r.)

Rys.2. Lokalizacja kościoła w Ryczywół, źródło: www.googlemaps.pl (z dnia 7 marzec 2024r.)

5. Ocena techniczna stanu istniejącego obiektu

Kościół usytuowany w zachodniej części miejscowości, na terenie dawnej wsi Łopiszewo, po wschodniej stronie ulicy Czarnkowskiej. Budowla została wzniesiona w latach 1896-1898 w stylu neogotyckim. Po 1945 roku przeszedł na własność Skarbu Państwa i pełnił funkcję między innymi magazynu. Od tego czasu nieużytkowany. W latach 70 -tych spłonęła zakrystia, w kolejnych latach rozebrano hełm wieży. W 2015 roku w wyniku prac budowlano-konserwatorskich odbudowano partię prezbiterium oraz wykonano nowe zadaszenie wraz z uzupełnieniem ubytków konstrukcji wieży.

Ogólny stan zachowania obiektu jest zróżnicowany pod względem technicznym i estetycznym. Głównym czynnikiem mającym na to wpływ jest miejscowe zawilgocenie murów, będące konsekwencją podciągania kapilarnego oraz niszcząca działalność wody opadowej, wynikająca z niedostatecznego zabezpieczenia budynku oraz braku bieżącej profilaktyki. Lokalnie zawilgocone mury zasiedlone są przez bardzo liczne mikroorganizmy, głównie bakterie, grzyby strzępkowe i promieniowce. Dodatkowo we wnętrzu kościoła widoczna jest wyraźna aktywność owadów. Przez lata obiekt był nie użytkowany a nieszczelność dachu doprowadziła w skrajnych przypadkach do całkowitej degradacji materiału konstrukcyjnego a w wyniku biokorozji i różnic wilgotnościowych zaszły w strukturze drewna zmiany wytrzymałościowe, techniczne, ale również estetyczne pod kątem struktury barwy i kształtu.

- **Stan zachowania schodów w pomieszczeniu bocznym wieży od strony północnej.**

Stan zachowania schodów znajdujących się w pomieszczeniu bocznym wieży od strony północnej jest zły. Schody kwalifikują się do wymiany. Elementy konstrukcji schodów pozbawione są swojej funkcji. Schody niekompletne, konstrukcja w znacznym stopniu zdegradowana.

- **Stan zachowania empory**

Elementy empory muzycznej miejscami dość mocno zdegradowane, w partii stropu występują znaczne ubytki oraz osłabienia funkcji konstrukcyjnej. Powierzchnia balustrad mocno zabrudzona, zawilgocona, widoczna znaczna aktywność mikroorganizmów. Powierzchnia polichromowana, warstwa malarska zachowana w stanie zróżnicowanym, w dolnej partii powłoki malarskie mają dobrą adhezję do podłoża, nie odpajają się, nie

pudrują. Empora muzyczna nieskomunikowana wskutek zawalenia się schodów znajdujących się w aneksie.

Źródło: • program prac konserwatorskich (luty 2024), wykonany przez dyplomowanego konserwatora – Ludwika Rumińskiego,
nr dyplomu 1400/179588/2015

Stan konstrukcji empory nie zapewnia bezpiecznego użytkowania. Niewątpliwie wpływ na to miał brak bieżącej profilaktyki, zmiany w różnicach wilgotnościowych a także znaczna aktywność mikroorganizmów. Na powierzchni drewnianych elementów konstrukcyjnych widoczne są liczne spękania. Niektóre belki stropowe mają niestabilny punkt podparcia w murze z powodu dużych ubytków drewnianych. Boczne belki stropowe przy ścianach są mocno zdegradowane i nadają się w całości do wymiany. Balustrada jest zabrudzona, zawilgocona oraz posiada ubytki. W strukturze drewna zaszły zmiany wytrzymałościowe, techniczne oraz estetyczne (zdjęcia stanu zachowania empory pkt 20 fot. 11- 24)

6. Zamierzony sposób użytkowania oraz program użytkowy obiektu budowlanego

Przedmiotowa inwestycja nie przyczyni się do zmiany sposobu użytkowania oraz programu użytkowego obiektu budowlanego. Do czasu zmiany sposobu użytkowania budynek kościoła ewangelickiego będzie pełnił funkcję sakralną.

7. Układ przestrzenny oraz forma architektoniczna obiektu

Dawny kościół ewangelicki w Ryczywole to jeden z najstarszych budynków murowanych na terenie gminy. Jest kościołem jednonawowym, zbudowanym w stylu neogotyckim. Powstał w latach 1896-1898 z inicjatywy i wsparcia ówczesnej Gminy Ewangelickiej, kierowanej przez właściciela majątku Łopiszewo – Petera Hoffmanna. Funkcję sakralną pełnił do 1945 r. W 2007 r. został wpisany do Rejestru zabytków i odtąd podlega ochronie prawne Kościół ewangelicki w Ryczywole służył na potrzeby gminy ewangelickiej, powstałej w roku 1889 w wyniku podziału parafii w Bukowcu. Do roku 1906 gmina w Ryczywole miała wspólnego pastora z Bukowcem. Kamień węgielny pod budowę kościoła położono dopiero w 1896 r., a jego uroczyste poświęcenie miało miejsce we wrześniu 1898 r. Kościół zbudowano w stylu neogotyckim. Po 1945 r. kościół służył jako magazyn, początkowo miejscowej mleczarni. Podczas użytkowania obiektu jako magazyn ze względów bezpieczeństwa zamurowano i zaślepiono powierzchnie okien

u miał miejsce pożar

Przedmiotowy kościół to budynek murowany z cegły, nieotynkowany, niepodpiwniczony, na niskim ceglany cokole, nakryty dwuspadowym dachem nad nawą, nad prezbiterium - wielopołaciowym, nad aneksem - naczółkowym. Ściany od wewnątrz są otynkowane zaprawą wapienną i malowane. Wnętrze nawy nakrywa otwarta, odeskowana więźba dachowa wieszarowa o wiążarze jednowieszakowym. Prezbiterium nakrywa sklepienie krzyżowe na wspornikach, kruchtę – krzyżowe z okrągłym otworem służącym do wciągania dzwonu. Pokrycie dachów jest ceramiczne, silnie wypaloną ciemną dachówką zakładkową. W połaciach dachowych nawy oraz od południa prezbiterium otwory okienne w formie wystawek. Otwory okienne w nawie biforialne z okulusem, osadzone w ostrołukowych wnękach, w prezbiterium wydłużone bez podziałów, w wieży wydłużone, w blendowych wnękach, pozbawione stolarki, częściowo zamurowane; w zakrystii wąskie zdwojowe, zamknięte odcinkowo, zamurowane. Empora zachodnia drewniana, wsparta na dwóch słupach z mieczami. Posadzki zachowane autentyczne z płytek ceramicznych. Posadzka w prezbiterium posadowiona wyżej, poprzedzona dwoma stopniami granitowymi, barwna, w układzie ozdobnym z bordiurą. Schody w oddzielnym aneksie przy wieży – niezachowane. Portal główny w przyziemi wieży, o wykroju ostrołukowym, uskokowy, z kształtką w profilu oraz okulusem w otynkowanym tympanonie ponad drzwiami. Otwór drzwiowy zamknięty odcinkowo, drzwi w portalu dwuskrzydłowe, deskowe z ozdobnymi okuciami. Drzwi dwuskrzydłowe, płycinowe, z nadświetlem, prowadzące z pom bocznego do nawy.

Budynek o zwartej, wieloczołowej bryle zdominowanej przez wieżę z odbudowanym w ostatnich latach hełmem. Wydłużony korpus nawy nakrywa wysoki dach dwuspadowy zakończony od wschodu sterczyną w formie sygnaturki. Znacznie niższe, oszkarpowane

prezbiterium nakrywa czteropołaciowy dach zwieńczony sterczyną w kształcie metalowej kuli. Od północy do prezbiterium i nawy przylega niska zakrystia z odbudowanym w ostatnich latach dachem. Do nawy od zachodu przylega wieża z niskim aneksem nakrytym dachem naczółkowym.

Elewacje budynku nieotynkowane, ze słabo wyodrębnionym, niskim ceglany cokołem, który w narożniku południowo-wschodnim nawy zawiera granitowy kamień węgielny z datą „1896”. Kolorystyczne opracowanie elewacji polega na zestawieniu czerwonej cegły i ciemnych klinkierowych parapetów z otynkowanymi jasnymi blendami.

Fasada w elewacji zachodniej symetryczna, z kilkukondygnacyjną wieżą w osi. Szczyt fasady zakończony po bokach ściętymi ukośnie sterczynami, wypełniają blendy okienne w układzie schodkowym zamknięte ostrołukowo. Portal główny ostrołukowy, profilowany, zwieńczony wimpergą o schodkowym zamknięciu z oknem szczelinowym na osi. Otwór drzwiowy zamknięty odcinkowo, w miejscu tympanonu okulus wtórnie zamurowany. Dolną część elewacji wieży oddziela gzyms z schodkowo wysuniętych cegieł klinkierowych, analogiczny do zewnętrznych parapetów okiennych. Na osi portalu wąski otwór okienny. Górną część elewacji wieży wypełniają po cztery wydłużone ostrołukowe blendy, z których dwie środkowe zawierają otwory okienne. W głównej elewacji wieży środkowe blendy przerywa zegar i dwa wąskie ostrołukowe okna pod nim. Pod gzymsem podokapowym wieży fryz z ozdobnie ułożonych kształtek w formie rombów. Od północy dolną część fasady przesłania przybudówka, której ściany przeprute zamurowanym obecnie otworem drzwiowym oraz dwoma oknami również zamurowanymi.

Elewacje wzdłużne czteroosiowe z oknami biforialnymi i okulusem, przy czym w osiach zachodnich wzbogacone o zdwojone wąskie okna w dolnej kondygnacji (poniżej empory zachodniej). Niemal wszystkie okna zamurowane. Pod okapem fryz z ozdobnie ułożonych cegieł. Wschodnie ściana szczytowa nawy zwieńczona ażurową ceglana sygnaturką osadzoną na płaskiej sterczynie zakończonej dwuspadowo. Analogicznie sterczyny ujmują szczyt po bokach. Na osi szczytu dwa szczelinowe otwory w kondygnacji poddasza. Elewacje prezbiterium, pozbawione fryzu podokapowego, mają artykulację w postaci trzech schodkowych szkarp oraz dwóch wydłużonych ostrołukowych otworów okiennych, obecnie zamurowanych. Elewacje zakrystii pozbawione są detalu, przeprute otworem wejściowym oraz dwoma oknami, obecnie zamurowanymi.

Prezbiterium kościoła wydzielone ścianą tęczową o ostrołucznym wykroju tarczy. Wnętrze kościoła stosunkowo jasne i wysokie dzięki formie stropu włączonego w kondygnację więźby dachowej. W wystroju wnętrza znaczną rolę odgrywało drewno – dekoracyjnie opracowane elementy odsłoniętej więźby, empora zachodnia, ambona, boazeria ścian, zapewne drewniane neogotycka nastawa ołtarzowa. Zachowały się ślady polichromii prezbiterium – sklepienie malowane na niebiesko z błyszczącymi gwiazdami, w dolnej partii ścian lamperię tworzyło malowidło patronowe o wzorze geometrycznym czerwonym na jasnym tle.

Z wyposażenia w kościele zachowała się mensa ołtarzowa otynkowana z boniowaniem. Boniowany jest również cokół ambony; jej czasza drewniana o formach neogotyckich ze śladami polichromii (m.in.(czerwień). Częściowo zachowany neogotycki prospekt organowy niedostępny obecnie z uwagi na zamurowane wejście na emporę. Istnieje empora zachodnia wsparta na dwóch słupach z mieczami dźwigającymi całą konstrukcję o profilowanych krawędziach. Balustrada empory podzielona profilowanymi słupkami na deskowe płyciny nie wykazuje śladów polichromii lub inskrypcji. Zachowały się autentyczne dwuskrzydłowe, płycinowe drzwi wejściowe prowadzące z pomieszczenia bocznego wieży do nawy oraz dwuskrzydłowe, deskowe, z ozdobnymi okuciami główne drzwi do kościoła. W kwestii instalacji – zachowany przewód kominowy.

W dniu 28 sierpnia 2008 r. kościół wraz z terenem przykościelnym obejmującym działkę o nr 734 został wpisany do rejestru zabytków pod nr 537/Wlkp/A.

W roku 2011 obiekt został desakralizowany i przeznaczony na nowe potrzeby gminy. W następnych latach (2013-2014) przeprowadzono prace remontowe związane z zabezpieczeniem i odnową połaci dachowych budynku, w trakcie których wymieniono niektóre elementy drewniane belek stropowych i więźby dachowej. Od roku 2015 trwają prace związane z projektowaną rewitalizacją zabytku.

Źródło:

- 1) Karta ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa – Kościół poewangelicki
- 2) Program prac konserwatorskich (luty 2024), wykonany przez dyplomowanego konserwatora
– Ludwika Rumińskiego, nr dyplomu 1400/179588/2015

8. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego

Niniejsza dokumentacja projektowa nie wprowadzi zmian w istniejącej bryle budynku, a co za tym idzie - charakterystyczne parametry budynku (takie jak poszczególne powierzchnie, gabaryty, ilość kondygnacji czy kubatura) pozostaną niezmienione.

Niezmieniona pozostaje również powierzchnia utwardzona. Bilans terenu pozostaje bez zmian.

• Kubatura	Bez zmian.
• Powierzchnia zabudowy	Bez zmian.
• Powierzchnia użytkowa	Bez zmian.
• Wysokość (z krzyżem)	~27,05 m
• Szerokość budynku	~13,05 m
• Długość budynku	~29,58 m
• Ilość kondygnacji budynku:	
- liczba kondygnacji nadziemnych:	1
- liczba kondygnacji podziemnych:	0

9. Opinia geotechniczna oraz informacja o sposobie posadowienia fundamentów

W ramach przedmiotowej inwestycji nie zakłada się ingerencji w dotychczasowe fundamenty i podłoże gruntowe. Przyjmuje się, iż w miejscu posadowienia występują proste warunki gruntowe – warstwy gruntów jednorodnych genetycznie i litologicznie, zalegające poziomo, nieobejmujące mineralnych gruntów organicznych i nasypów niekontrolowanych, przy zwierciadle wody poniżej projektowanego poziomu posadowienia oraz braku występowania niekorzystnych zjawisk geologicznych. W związku z tym, zamierzenie budowlane klasyfikuje się do pierwszej kategorii geotechnicznej, obejmującej posadowienie niewielkich obiektów budowlanych, o statycznie wyznaczalnym schemacie obliczeniowym w prostych warunkach gruntowych, w przypadku których możliwe jest zapewnienie minimalnych wymagań na podstawie doświadczeń i jakościowych badań geologicznych.

W przypadku, gdy na etapie prowadzenia prac ziemnych stwierdzone zostaną niekorzystne warunki gruntowe (zbyt wysoki poziom wód gruntowych bądź występowanie gruntów słabonośnych, w szczególności organicznych i nasypów) należy niezwłocznie skontaktować się z jednostką projektową, w celu weryfikacji prawidłowości przyjętych rozwiązań.

10. Liczba lokali mieszkalnych i użytkowych

Bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.

11. Zapewnienie niezbędnych warunków do korzystania z obiektu przez osoby niepełnosprawne

Bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.

12. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystywanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie

- a) Zapotrzebowanie i jakość wody oraz ilość, jakość, sposób odprowadzania ścieków oraz wód opadowych - **bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.**
- b) Emisja zanieczyszczeń gazowych, w tym zapachów, pyłowych i płynnych, z podaniem ich rodzaju, ilości i zasięgu rozprzestrzeniania się - **bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.**
- c) Rodzaj i ilość wytwarzanych odpadów - **bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.**
- d) Właściwości akustyczne oraz emisja drgań, a także promieniowania, w szczególności jonizującego, pola elektromagnetycznego i innych zakłóceń, z podaniem odpowiednich parametrów tych czynników i zasięgu ich rozprzestrzeniania się - **bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.**
- e) Wpływ obiektu budowlanego na istniejący drzewostan, powierzchnię ziemi, w tym glebę, wody powierzchniowe i podziemne - **bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.**

Budynek nie emituje szkodliwych substancji. Przyjęte w projekcie rozwiązania techniczne eliminują negatywny wpływ obiektu na środowisko przyrodnicze, zdrowie ludzi i inne obiekty.

13. Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło

Nie dotyczy.

14. Analiza technicznych i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę

Nie dotyczy.

15. Informacje o zasadniczych elementach wyposażenia budowlano-instalacyjnego, zapewniających użytkowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem

Istniejące instalacje bez zmian.

16. Dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej, stosownie do zakresu projektu

Przedmiotowy budynek kościoła jest budynkiem jednokondygnacyjnym zaliczanym do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, zgodnie z § 209 i 212 i 271 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, wraz ze zmianami). Odległość budynku od budynku sąsiedniego znajdującego się na działce sąsiedniej o nr ewidencyjnym 735 powinna wynosić min. 8 m – warunek ten jest spełniony.

17. Informacja o zgodzie na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych

Nie dotyczy.

18. Dane informujące, czy zamierzenie budowlane lokalizowane jest na obszarze objętym ochroną konserwatorską oraz informacja o wpisaniu działki / terenu do rejestru zabytków

Przedmiotowy budynek został wpisany do rejestru zabytków nieruchomych pod numerem **537/Wlkp/A wpisem z dn. 28.08.2007 r.** W związku z powyższym, należy uzyskać pozwolenie Biura Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac budowlanych przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.

19. Informacja o obszarze oddziaływania obiektu

Przedmiotowe zamierzenie budowlane nie ingeruje w istniejący stan zagospodarowania terenu. Remontowany budynek mieści się w całości na działce o nr ewid. 734 i jest oddalony od granic działki budowlanej nie mniej niż 4 m, w przypadku budynku zwróconego ścianą z oknami i drzwiami w stronę tej granicy, oraz nie mniej niż 3 m, w przypadku budynku zwróconego ścianą bez okien i drzwi (zgodnie z § 12 WT). Obszar oddziaływania obiektu w rozumieniu art. 3 pkt. 20 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późniejszymi zmianami), mieści się w całości na działce budowlanej o nr ewid. 734

20. Dokumentacja fotograficzna- stan istniejący

Fot.1. Kościół ewangelicki w Ryczywole –wejście do kościoła od strony zachodniej, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.2. Kościół ewangelicki w Ryczywole – elewacja południowa, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.3. Kościół ewangelicki w Ryczywole – elewacja zachodnia-pom.boczne wieży, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.4. Widok szczegółowy wejścia, kościół ewangelicki w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.5. Widok szczegółowy wejścia, kościół ewangelicki w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.6. Pom. boczne kościoła- widok szczegółowy na schody, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.7. Pom boczne kościoła- widok szczegółowy na schody, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.8. Pom boczne kościoła- widok szczegółowy na schody, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.9. Pom. boczne kościoła- widok szczegółowy na schody, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.10. Widok stropu w kruchcie kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.11. Widok empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.12. Widok empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

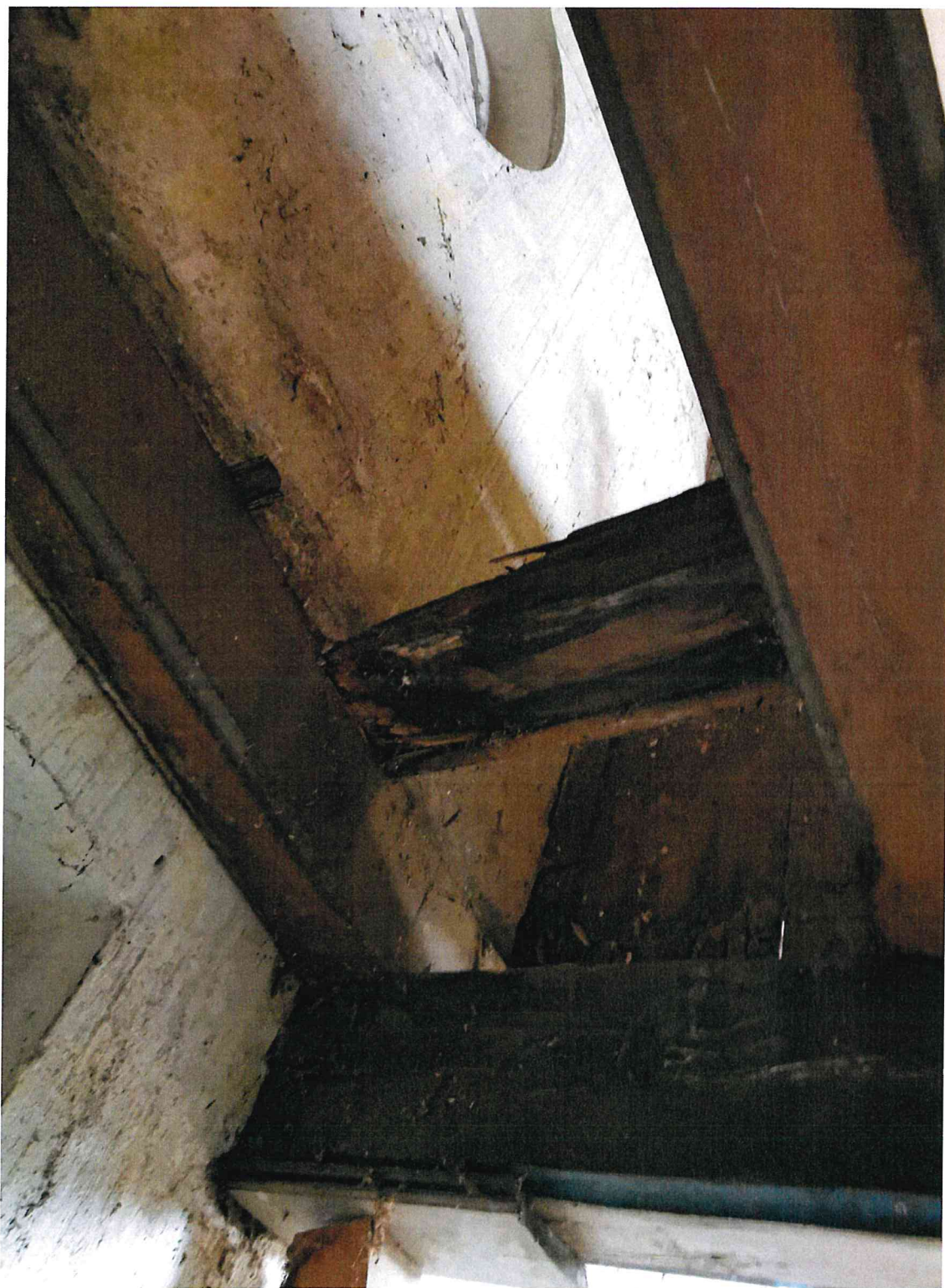

Fot.13. Widok stropu empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.14. Widok stropu empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

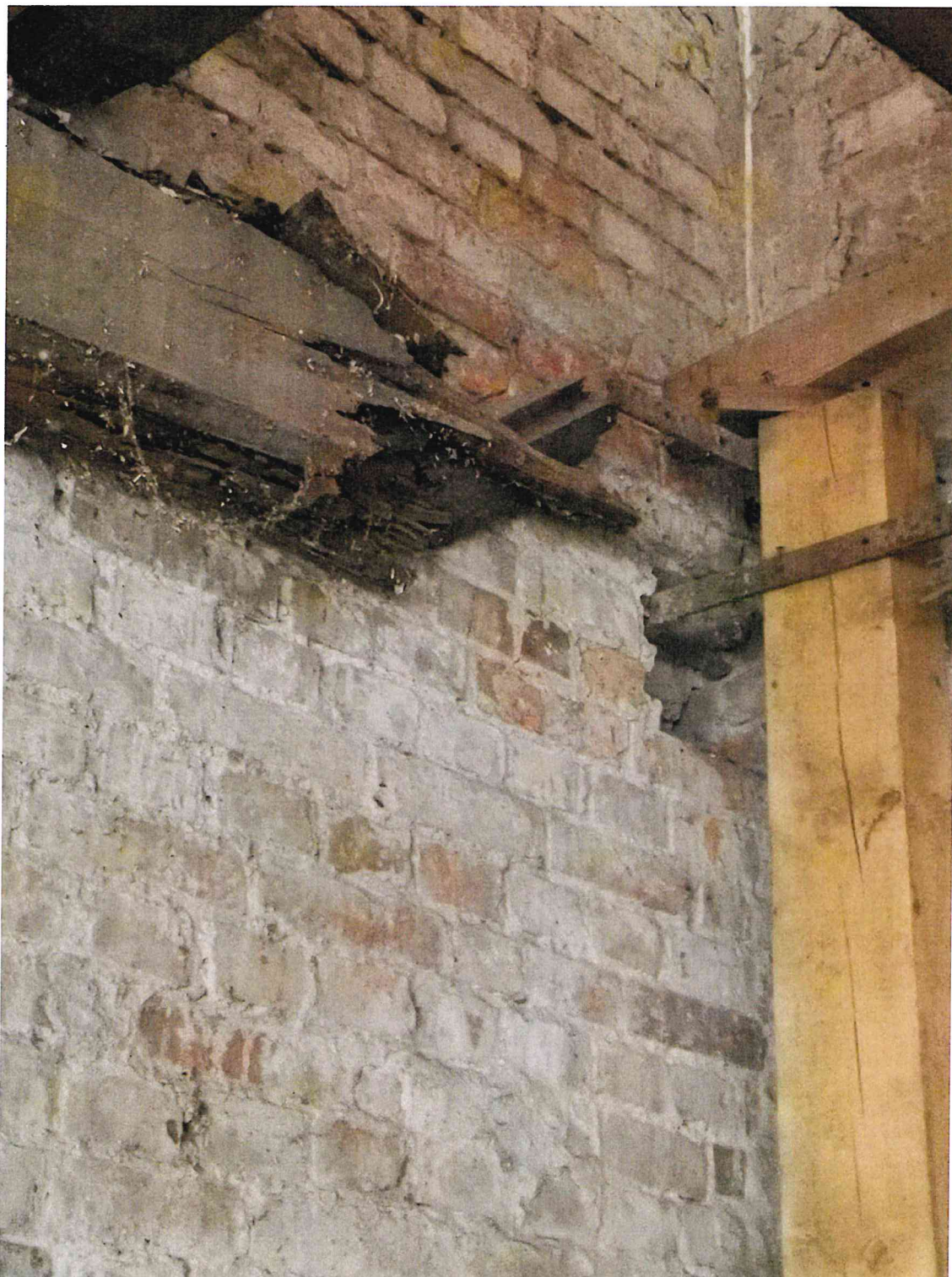
Fot.15. Widok stropu empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.16. Widok stropu empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.17. Widok stropu empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.18. Widok stropu empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.19. Widok stropu empery kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.20. Widok stropu empery kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.21. Widok stropu empery kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.22. Widok stropu empery kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.23. Widok stropu empery kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

Fot.24. Widok stropu empery kościoła ewangelickiego w Ryczywole, źródło: własne (listopad 2023)

ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE

19. Przyjęte rozwiązania projektowe

- Wykonanie tynków renowacyjnych we wnętrzu wieży kościelnej
- Wykonanie schodów technicznych prowadzących na emporę muzyczną
- Remont empory
- Wykonanie właściwego odprowadzenia wód opadowych od budynku kościoła- wykonane przez inwestora po odbiorze nakazu
- Remont i uzupełnienie brakujących drewnianych żaluzji okiennych w wieży kościelnej- pozwolenie na budowę -decyzja nr 18/24 z dnia 17 stycznia 2024 r.
- Fumigacja elementów drewnianych

19.1 Wykonanie tynków renowacyjnych we wnętrzu wieży

Odtworzenie tynków proponuje się w miejscach wcześniej występujących powierzchni tynkowanych – zgodnie z wytycznymi programu prac konserwatorskich.

- **Przygotowanie podłoża**

Należy zdemontować wszystkie obce elementy, takie jak: haki, śruby, gwoździe, przewody. Elementy, które zostaną ponownie zamontowane po wykonaniu robót budowlanych należy zabezpieczyć i zmagazynować. Należy zwrócić uwagę, aby nie usunąć ważnych elementów.

Przed przystąpieniem do prac naprawczych, należy ręcznie skuć głuche fragmenty tynków. Słabo związane fragmenty powierzchni powinny zostać odkute, a części luźne usunięte za pomocą szczotki drucianej. Następnie należy przystąpić do zmycia elewacji wodą pod ciśnieniem. Podłoże powinno być mocne, oczyszczone z kurzu, brudu, wykwitów i resztek powłok malarskich. Zostawiane stare wyprawy tynkarskie lub odsłonięte miejscowo osłabione cegły mogą wymagać wzmocnienia przed nałożeniem kolejnych warstw.

- **Dezynfekcja**

Należy przeprowadzić dezynfekcję aktywnie biologicznym preparatem do usuwania grzybów i glonów preparatem np. **Optogrun** **Fungith**.

- **Grunowanie**

Naprawę ubytków partii tynków należy wykonać wodnym preparatem np. **Optogrun** **AquaForte** lub równoważnym – preparatem wzmacniającym podłoże i poprawiającym proces wiązania kolejnych warstw.

- **Przykrycie stabilnych rys**

Przykrycie stabilnych rys należy wykonać silikatową warstwą szczepną pod tynki końcowe z wypełniaczami o zdolnościach przekrywania stabilnych rys skurczowych np. **Optosan** **RissGrund** lub produktem równoważnym.

- **Tynki podkładowe i naprawcze**

Dobór materiału jest uzależniony od rodzaju prac – przy pracach naprawczych uzupełniających braki, zaprawa musi mieć szczególnie wysoką elastyczność i przyczepność do podłoża ze względu na niewielkie powierzchnie obrabiane z ręki. Szczególnie ważna jest też wytrzymałość tynku, który powinien być słabszy od zachowanych wypraw po ewentualnym wzmocnieniu. Tynk naprawczy powinien także posiadać podobną do zachowanej zaprawy nasiąkliwość. Nie powinien być zatem hydrofobowy. Przy większych powierzchniach lub wymianach całkowitych starych tynków na nowe, zaprawy muszą posiadać optymalny skurcz i nie mogą być zbyt mocne w stosunku do starego podłoża. Niezbędne jest też zachowanie bardzo wysokiej paroprzepuszczalności.

- **Szpachlowanie przy dużych grubościach tynków**

Należy zastosować zaprawę wapienno-trassową do podkładu przy większych grubościach tynku (>2 cm) jako pierwszą warstwę, również jako szpryc i do warstw szpałujących np. **Optosan** **TrassMortel TWM** lub produkt równoważny.

○ **Obrzutka**

Należy zastosować zaprawę szczerpną zawierającą spoiwo odporne na obecność soli budowlanych np. **Optosan HSB** lub produkt równoważny. Należy wykonać do 50% powierzchni muru.

○ **Tynki podkładowe przy lokalnych naprawach**

Należy zastosować wapienno-trassową wyprawę zbrojoną mikrowłóknami jako tynk wyrównawczy i podkładowy np. **Optosan RenoPutz HMT** lub produkt równoważny.

○ **Tynki wyrównawcze**

Tynki wyrównawcze mogą okazać się konieczne w przypadku, gdy zostawione stare tynki wykazują zbyt duże nierówności lub wręcz wypłukania. Tynki należy nakładać ręcznie. Należy przekryć je tylko cienkowarstwową gładzią tynkarską nakładaną jedynie na 2-3 mm. Gładź może być nakładana kilkakrotnie, lub można wybrać rodzaj szpachli o większej tolerancji na grubość. Gładź należy nakładać ręcznie, z widocznym zatarciem – uwidocznienie kruszywa znajdującego się w zaprawie.

Proponowane produkty lub inne produkty równoważne:

- **Optosan HaftPutz** – biała, wapienno-cementowa średnioziarnista zaprawa wyrównawcza o wysokiej przyczepności,
- **Optosan UniversalPutz** – biały wapienno-cementowy zbrojony mikrowłóknami tynk wyrównawczy o podwyższonej wytrzymałości i bardzo wysokiej przyczepności.

• **Tynki nawierzchniowe**

Końcowe wyprawy tynkarskie muszą posiadać odpowiednie cechy użytkowe oraz technologiczne w zależności od rodzaju podłoża. W przypadku pozostawienia części starych tynków, końcowa gładź musi mieć większą elastyczność oraz przyczepność, uwzględniającą różną chłonność i naprężenia starych i nowych tynków. Niezależnie jednak od stopnia wymiany tynków (częściowo lub całkowicie) musi być spełniony warunek wysokiej paroprzepuszczalności.

Należy zastosować cienkowarstwową tynk np. **Optosan TrassFeinputz** lub produkt równoważny.

Tynki należy nakładać ręcznie. Sposób zatarcia wykonać z widoczną strukturą uziarnienia kamiennego. Strukturę uzgodnić na etapie realizacji z dyplomowanym konserwatorem.

19.2 Wykonanie schodów technicznych prowadzących na emporę muzyczną

• Wykonanie nowych schodów

Schody techniczne w kruchcie kościoła zaprojektowano jako zabiegowe o konstrukcji stalowej ze stalowymi perforowanymi stopnicami. Ze względu na zabytkowy charakter obiektu prace projektowe uwzględniają następujące etapy:

- usunięcie wszelkich istniejących pozostałości drewnianych schodów oraz innych elementów konstrukcji osadzonych w murach
- przed przystąpieniem do realizacji schodów należy wykonać pomiary sprawdzające geometrię istniejących elementów konstrukcji budynku celem ewentualnej korekty wymiarów konstrukcji stalowej schodów.
- montaż nowych konstrukcji musi odbywać się w sposób minimalizujący uszkodzenia muru.

• Fundament

Fundament pod konstrukcję stalową schodów- beton C16/20 wymiary 30x100cm, głębokość 80cm. Należy uwzględnić późniejsze wykonanie posadzki z płytek ceramicznych na parterze.

• Konstrukcja schodów

Stopnie stalowe perforowane antypoślizgowe typu koniczynka w układzie mijanym np. Creative Line firmy Metalzbyt lub równoważne, oparte na ceownikach stalowych 200. Konstrukcja wzmocniona dodatkowo w środkowej części biegu schodów o dwuteownik IPE 200 oraz podparta na profilu kwadratowym 80x80x5mm. Profile stalowe ze stali S235 (według rysunku A-02, A-03)

• Balustrady, pochwity

W ramach zadania projektowego przewiduje się montaż w miejscach koniecznych metalową balustradę jednostronną kutą. Stalowe prześwity między elementami wypełnienia 0,12m. Wysokość balustrady – pochwytu mierzona do wierzchu poręczy 1,1 m (zgodnie z § 298.2 Warunków Technicznych). Przekroje elementów balustrady – według rys. A-03. Mocowanie do konstrukcji schodów bez ingerencji w istniejące ściany pomieszczenia bocznego wieży.

• Strop w pomieszczeniu bocznym wieży

Kształtownik C200 przymocować pośrednio za pomocą ceownika C240 do belki stropowej. Belka stropową należy przesunąć. Całość stropu zabezpieczyć do klasy

odporności pożarowej REI 30. Dojścia techniczne muszą być wykonane z materiałów niepalnych.

- **Zabezpieczenie antykorozyjne elementów stalowych**

Wszystkie profile stalowe należy zabezpieczyć antykorozyjnie poprzez dwuwarstwowe pomalowanie atestowaną farbą antykorozyjną (system dwuwarstwowy) w kolorze ciemno-grafitowym RAL 7016. Przed pomalowaniem należy elementy stalowe oczyścić, przygotować powierzchnie. Po wykonaniu połączeń spawanych należy elementy stalowe w miejscach ubytków i rys spowodowanych montażem ponownie pomalować.

19.1 Remont empory

- **Wymiana elementów drewnianych**

Na podstawie przeprowadzonych oględzin projektuje się wymianę elementów konstrukcyjnych empory:

1. belki stropowe do wymiany- spód belek na wysokości poziomu +2,20m (odnośnik 1 według rzutu A-04) Istniejące belki należy poddać demontażowi. Wymiana elementów na wzór istniejących przekrojów o przekroju 130x258 mm, z drewna iglastego o klasie C24 o wilgotności max. 18%. W celu zabezpieczenia i konserwacji, elementy konstrukcyjne należy zabezpieczyć bezbarwnym impregnatem np. Fobos M-4. Przed przeprowadzeniem impregnacji poszczególne powierzchnie należy dokładnie oczyścić.

2. fragmenty belek do rekonstrukcji- (odnośnik 2 według rzutu na rys. A-04, A-06) Wymiana elementów fragmentów o tożsamym wymiarze z drewna iglastego o klasie C24 o wilgotności max. 18%. Łączenia poszczególnych belek będą wykonane za pomocą metod ciesielskich nie ingerujących w historyczny układ. Elementy belek nakładane na siebie i przymocowane za pomocą wkrętów ciesielskich o długości 400 mm według detalu C rys A-06. Połączenia Łączenia nowych elementów będą opierać się na istniejących elementach empory : konsoli (detalu E), na belce stropowej według (detalu D) lub oparte na murze według rys.A-04.

3. korekta przechylonej belki- (odnośnik 3 według rzutu na rys. A-05)

4. uzupełnienia uszkodzeń i ubytków balustrady (odnośnik 4- rzut, rys. A-05).

Wszystkie ubytki i szczeliny uzupełnić materiałem drzewnym zbliżonym wyglądem oraz właściwościami (kolorem, gatunkiem drewna, usłojeniem oraz wilgotnością).

Uzupełnić ubytki zgodnie z programem prac konserwatorskich poprzez flekowanie z użyciem odpowiedniego materiału drzewnego dobranego pod względem gatunku drewna i usłojenia. Kolorystykę należy potwierdzić z Biurem Konserwatora Zabytków. Wysokość balustrady - pochwyty mierzona do wierzchu poręczy min 1,1 m (zgodnie z § 298.2 Warunków Technicznych).

5. uzupełnienia deskowania w podłodze (odnośnik 5 według rzutu na rys. A-05)

Deski wykonać z drzewa iglastego sosnowego o grubości 32mm o klasie C24 i wilgotności max. 12%.

Wszystkie elementy konstrukcji należy oczyścić metodą szczotkowania oraz usunąć fragmenty zbutwiałe. W pierwszej kolejności powinno nastąpić oczyszczenie elementów metodą szczotkowania i ociosowywania spróchniałych fragmentów, z zachowaniem czytelności znaków ciesielskich. Niewielkie uszkodzenia należy wzmocnić poprzez nasycenie żywicą np. PU Holzersatzmasse firmy Remmers lub produktem równoważnym zmieszaną z wiórami drewnianymi. Elementy skorodowane i uszkodzone wymienić na nowe. Należy zastosować przekroje zgodnie z istniejącymi.

19.2 Fumigacja elementów drewnianych

W elementach drewnianych kościoła takich jak boazeria ścienna, dolne partie ścian wnętrza nawy oraz na elementach nośnych empory muzycznej stwierdzono liczne działania drewnojadów. W celu skutecznego zahamowania dalszych zniszczeń elementów drewnianych wewnątrz kościoła należy przeprowadzić metodę fumigacji. Fumigacja zapewnia skuteczną likwidację przy dużej kubaturze kościoła, przy czym niezbędne jest wykonywanie profesjonalnego uszczelnienia przed rozpoczęciem fumigacji oraz przeprowadzania kontrolnych pomiarów stężenia gazu i dogazowań w trakcie fumigacji po zagazowaniu obiektu. Do fumigacji zaleca się użycie np. fosforowodoru PH₃ używanego w Polsce. Środek bardzo toksyczny - klasa T+. Występuje w postaci fosforku magnezu lub fosforku glinu. Służy do likwidacji owadów i szkodników we wszystkich stadiach rozwojowych.

Fosforowodór PH₃ to gaz bezwonny, bezbarwny i bez smaku dlatego wymaga precyzyjnego uszczelnienia dopasowanego do rodzaju fumigowanego materiału. Szybko rozpada się w powietrzu przy odwietrzaniu. Zagrożenie samozapłonem istnieje w przypadku zalania wodą lub kwasem oraz od poziomu stężenia ok. 17 900 ppm. Gaz wymaga precyzyjnego dobrania dawki stężenia nie za małej ani nie za dużej aby być

skutecznym w działaniu. Drewno poddawane działaniu fosforowodoru nie zmienia koloru ani nie odbarwia się. Może w niektórych przypadkach zachodzić w reakcję z miedzią i metalami szlachetnymi. Nie powoduje negatywnego oddziaływania na warstwy ozonu w atmosferze.

- **Profesjonalne uszczelnienie przy wykonaniu fumigacji**

Fumigacja metodą gazową wymaga szczegółowych przygotowań przestrzeni oraz przedmiotów podlegających zabiegowi. Technicy muszą uszczelnić obiekt w taki sposób, aby substancje chemiczne nie wydostały się poza obszar działań. Przygotowanie i przeprowadzenie fumigacji przez specjalistów posiadających stosowne uprawnienia jest w pełni bezpieczne. Należy odpowiednio zabezpieczyć wszystkie otwory okienne i drzwiowe poprzez nałożenie szczelnej folii oraz zabezpieczyć dach na styku linii muru z więźbą dachową. Kolejnym krokiem jest wtłaczanie pod ciśnieniem fumigatora w celu gazowania. Zabezpieczenie obiektu przed fumigacją polega zwłaszcza na umieszczeniu tablic ostrzegawczych informujących o fumigacji oraz o ryzyku, które jest z nią związane.

20. Zastosowane materiały

Należy stosować materiały i wyroby budowlane dopuszczone do obrotu i powszechnego lub jednostkowego stosowania w budownictwie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16.04.2004r o wyrobach budowlanych (tekst jedno. Dz.U. 2021 poz. 1213). Dopuszczone do obrotu i powszechnego stosowania są wyroby właściwie oznaczone znakiem CE lub znakiem budowlanym „B”, dla których wydano certyfikat na znak bezpieczeństwa, wydano certyfikat zgodności lub deklarację zgodności z Polską Normą.

21. Uwagi końcowe

Całość wykonać zgodnie z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych” oraz obowiązującymi przepisami BHP pod nadzorem uprawnionego kierownika budowy oraz inspektora nadzoru budowlanego.

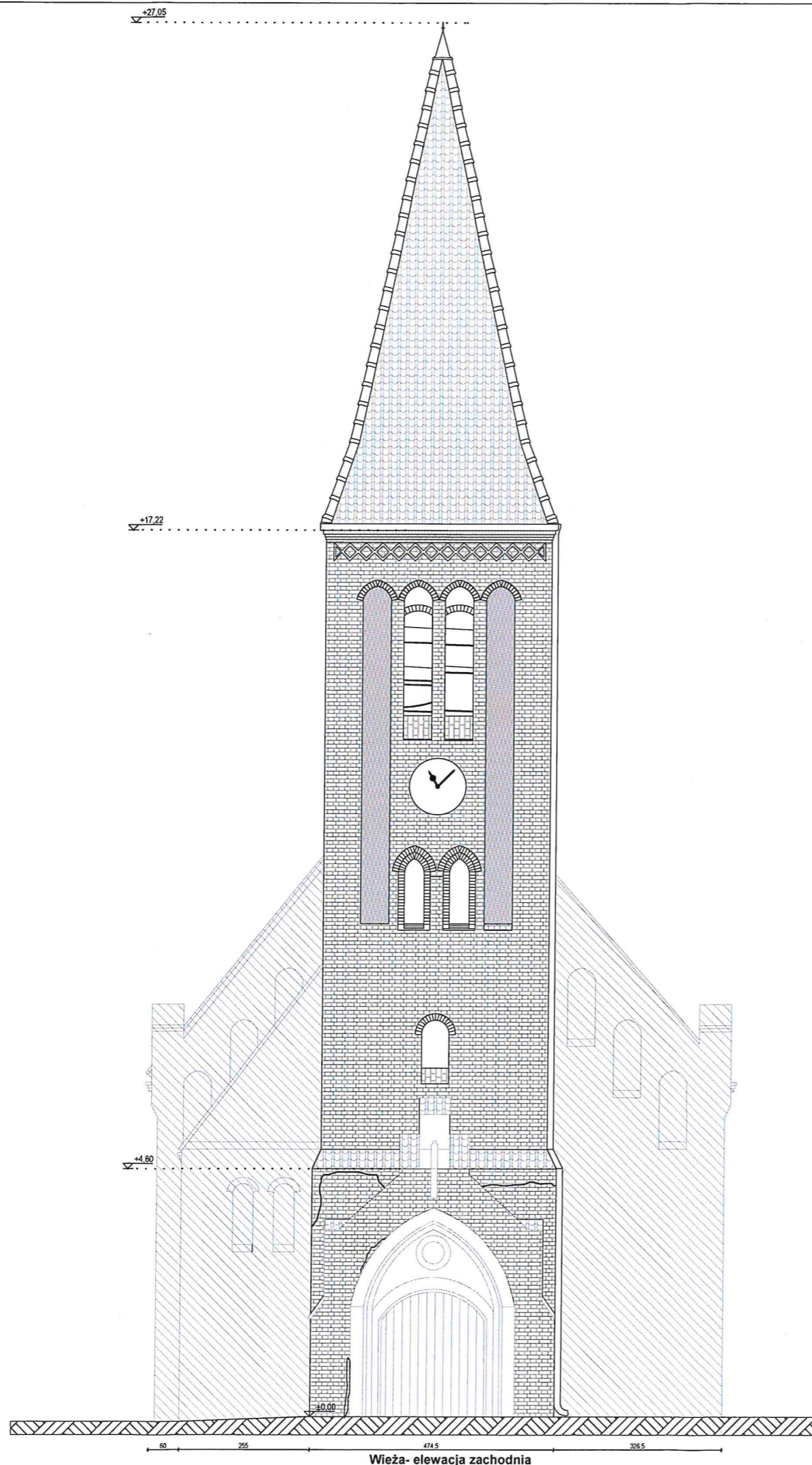
	Imię i nazwisko, numer uprawnień	Pieczętka/podpis
PROJEKTANT ARCHITEKTURA	MGR INŻ. ARCH. DOMINIKA WŁODAREK 1/WPOKK/2013	mgr inż. arch. Dominika Włodarek Upewnienia budowlane w specj. arch. do projektowania bez ograniczeń nr upr. 1/WPOKK/2013 nr izby WP-1031
SPRAWDZAJĄCY ARCHITEKTURA	MGR INŻ. ARCH. RENATA KICIŃSKA 23/WPOKK/2013	Mgr inż. arch. Renata Kicińska Upewnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń nr upr 23/WPOKK/2013
PROJEKTANT KONSTRUKCJA	MGR INŻ. MARCIN CHMIELEWSKI upr. nr WKP/0264/POOK/22	mgr inż. Marcin Chmielewski upewnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej nr ewid.: WKP/0264/POOK/22
SPRAWDZAJĄCY KONSTRUKCJA	MGR INŻ. MACIEJ NOWAK upr. nr WKP/0009/POOK/17	mgr inż. Maciej Nowak upewnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej nr ewid.: WKP/0009/POOK/17

CZEŚĆ RYSUNKOWA

Nr	Opis rysunku	Skala
INWENTARYZACJA		
I-01	Elewacja zachodnia	1:100
I-02	Elewacja północna i południowa	1:100
I-03	Pom. boczne wieży-rzut przyziemia	1:50
I-04	Rzut piętra	1:50
I-05	Rzut przekroje A-A, B-B	1:50
I-06	Konstrukcja empory- rzut piętra	1:75
I-07	Empora- przekroje A'-A', B'-B'	1:75
PROJEKT		
A-01	Elewacja zachodnia i południowa	1:100
A-02	Rzut parteru	1:50
A-03	Rzut przekroje A-A, B-B	1:50
A-04	Empora- rzut piętra	1:50
A-05	Empora- przekroje A'-A', B'-B'	1:75
A-06	Detale	1:20

FOT.2 ubytki w spoinach

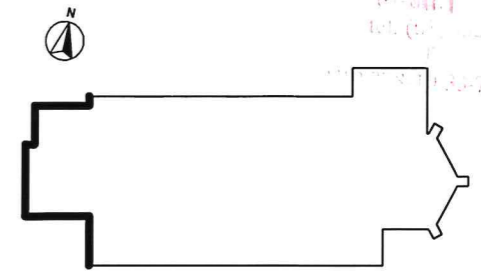

FOT.3 ubytki cegły

FOT.4 ubytki cegły

SCHEMAT LOKALIZACYJNY

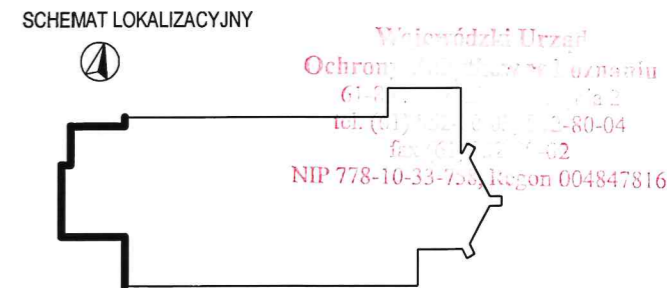
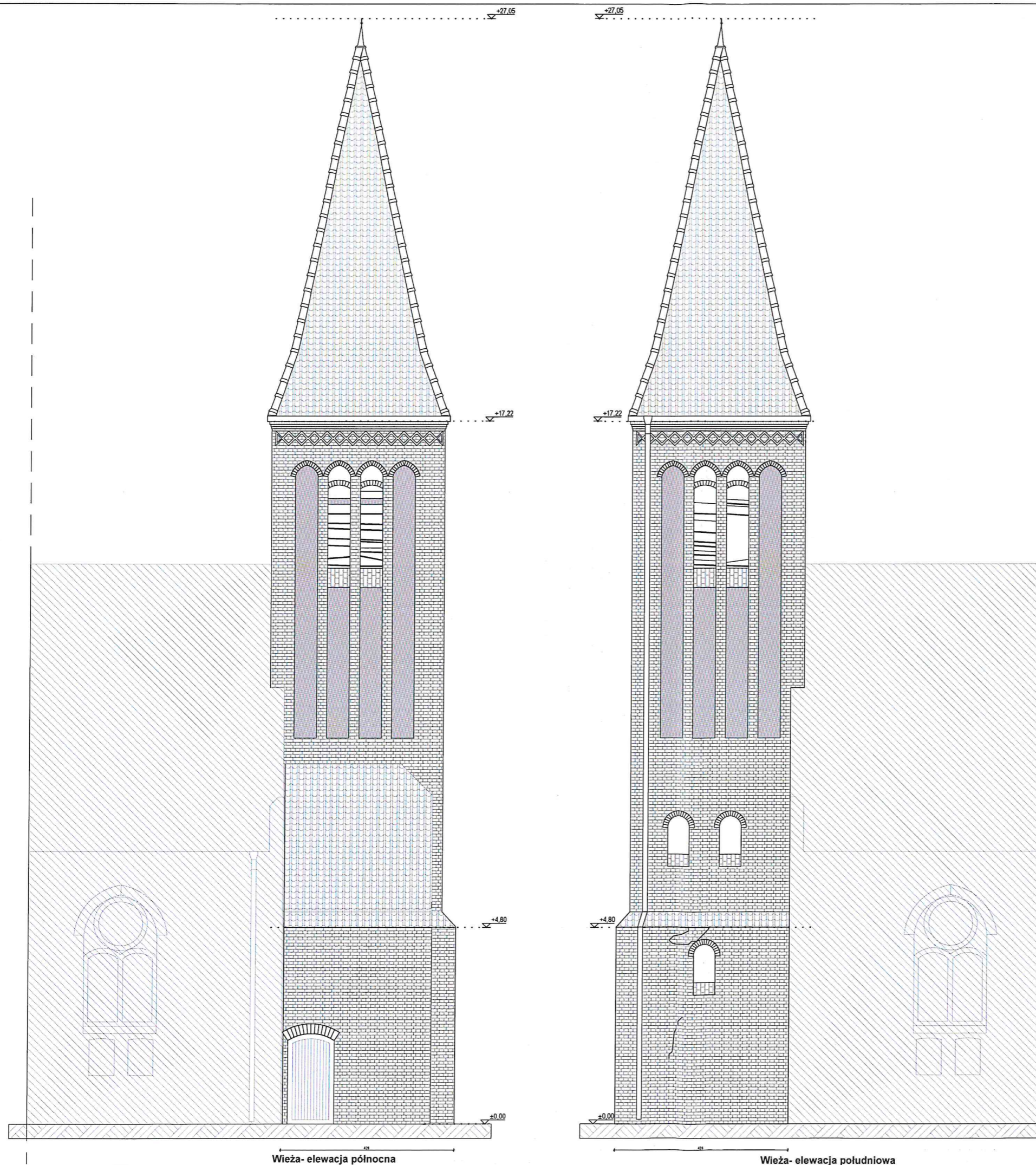

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

FOT.1 wejście od strony zachodniej- wieża

P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski ul. Ostrow Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519					
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES): REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół					
TYTUŁ OPRACOWANIA:		INWENTARYZACJA			SKALA:
TYTUŁ RYSUNKU:		ELEWACJA ZACHODNIA			1:100
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIENI	DATA	PODPIS	NR RYS.: I-01
PROJEKTANT (architektura)	mgr inż. arch. Dominika Włodarek	1/WPOKK/2013	25.04.2024		
SPRAWDZĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	25.04.2024		
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WKPI0264/P00K/22	25.04.2024		
SPRAWDZĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WKPI0009/P00K/17	25.04.2024		
OPRACOWANIE	mgr inż. arch. Sylwia Walczak	-	25.04.2024		

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

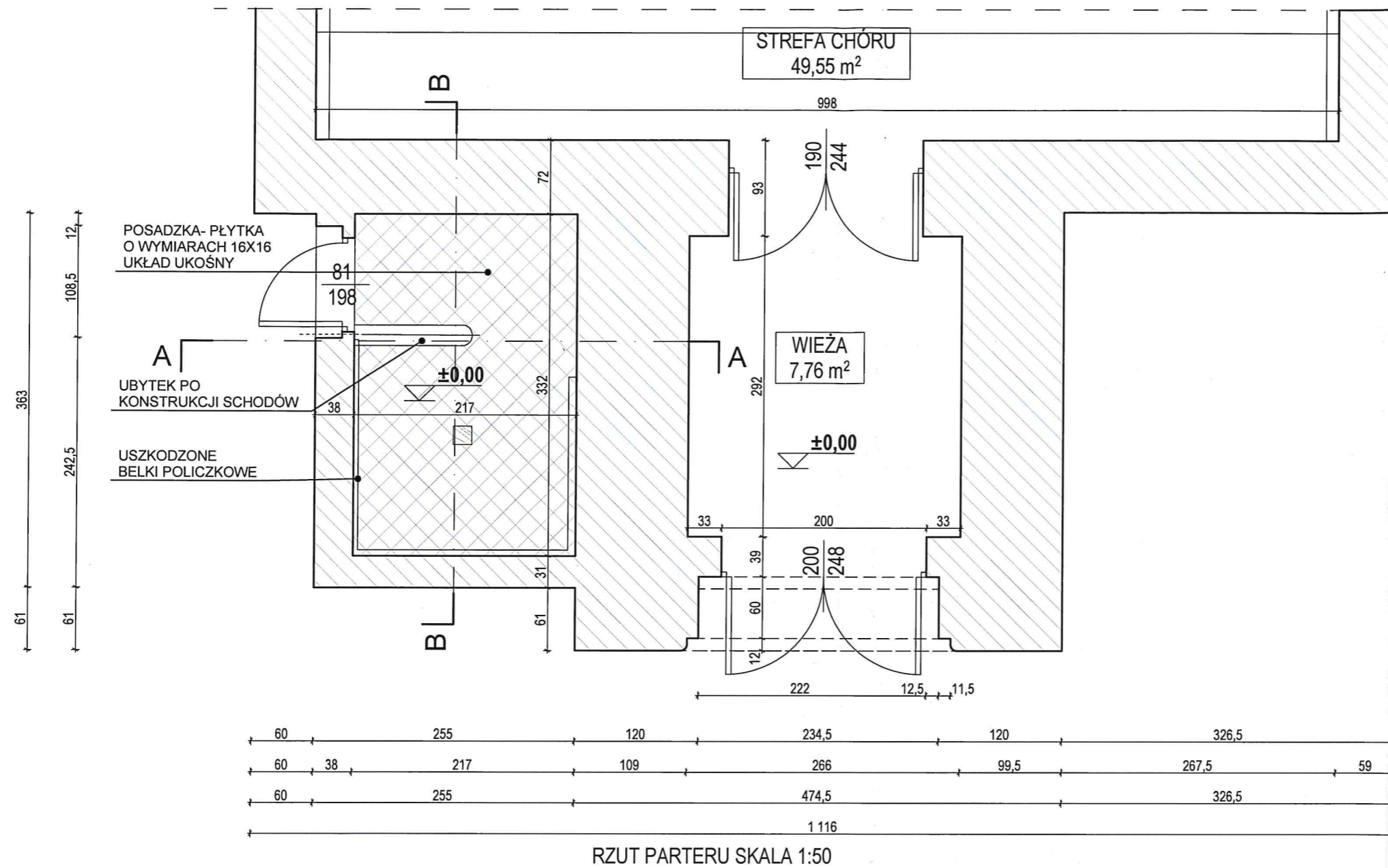

FOT.1- Zacieki i ubytki na elewacji wieży
od strony południowej

FOT.2- Ubytki spoin w wieży od strony
północnej

P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519					
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES):		REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół			
TYTUŁ OPRACOWANIA:		INWENTARYZACJA			SKALA: 1:10
TYTUŁ RYSUNKU:		ELEWACJA PÓŁNOCNA I POŁUDNIOWA			
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIEŃ	DATA	PODPIS	NR RYS.
PROJEKTANT (architektura)	mgr inż. arch. Dominika Włodarek	1/WPOKK/2013	25.04.2024		I-0
SPRAWDZAJĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	25.04.2024		
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WKP/0264/POOK/22	25.04.2024		
SPRAWDZAJĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WKP/0009/POOK/17	25.04.2024		
OPRACOWANIE	mgr inż. arch. Sylwia Walczak	-	25.04.2024		

FOT.1 Ubytek po konstrukcji schodów

FOT.2 Pozostałości schodów

FOT.3 Pozostałości schodów

<div>P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski</div> <div>ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519</div>					
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES):		<div>REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE</div> <div>ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół</div>			
TYTUŁ OPRACOWANIA:		INWENTARYZACJA			SKALA:
TYTUŁ RYSUNKU:		RZUT PRZYZIEMIA			1:50
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIENI	DATA	PODPIS	NR RYS.:
PROJEKTANT (architektura)	mgr inż. arch. Dominika Włodarek	1/WPOKK/2013	25.04.2024		I-03
SPRAWDZĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Reneta Kicińska	23/WPOKK/2013	25.04.2024		
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WKPI0264/POOK/22	25.04.2024		
SPRAWDZĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	VKPI0009/POOK/17	25.04.2024		
OPRACOWANIE	mgr inż. arch. Sylvia Walczak	-	25.04.2024		

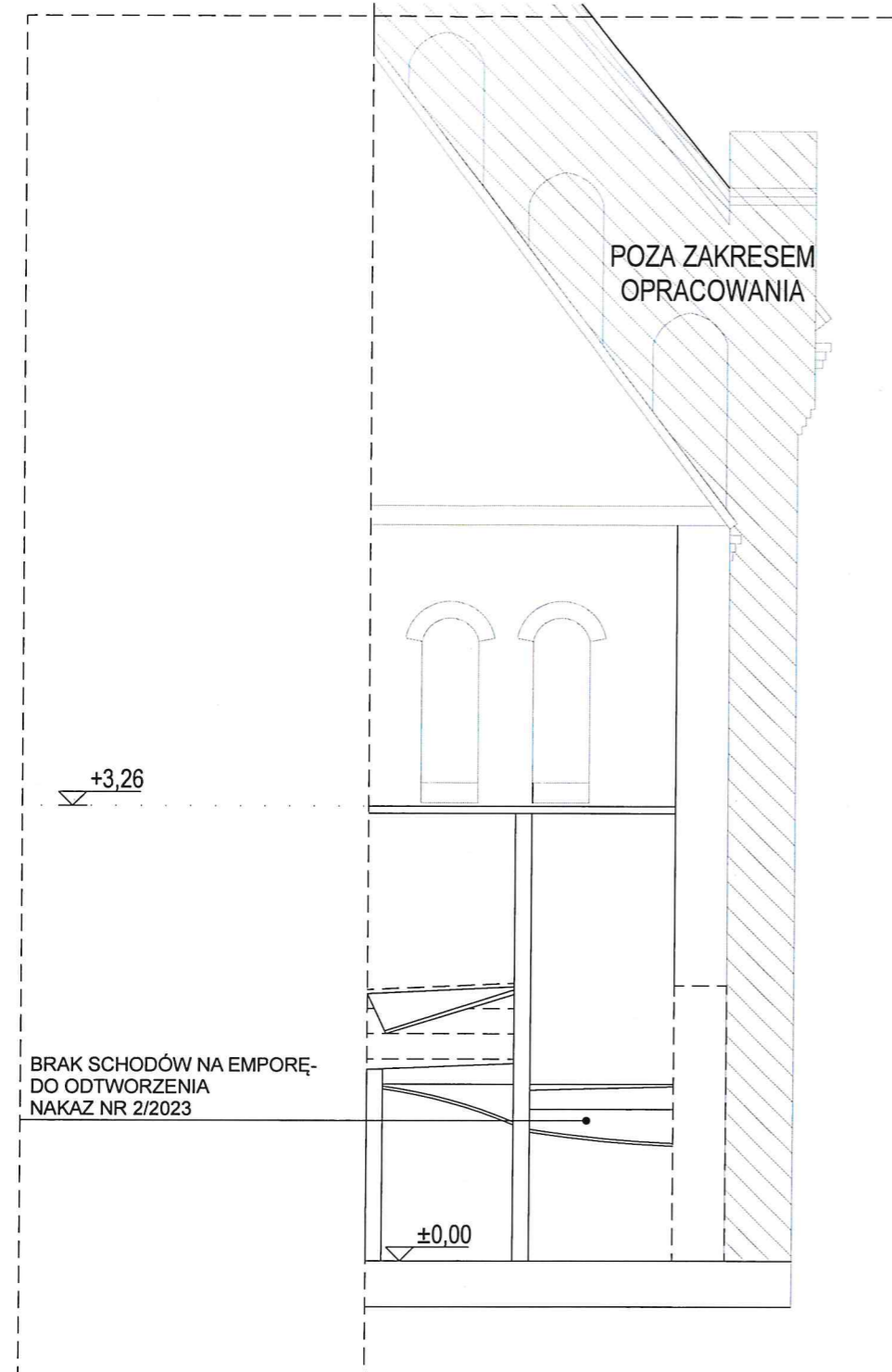
Urząd
Poznań
2-80-04
2
Regon 004847816

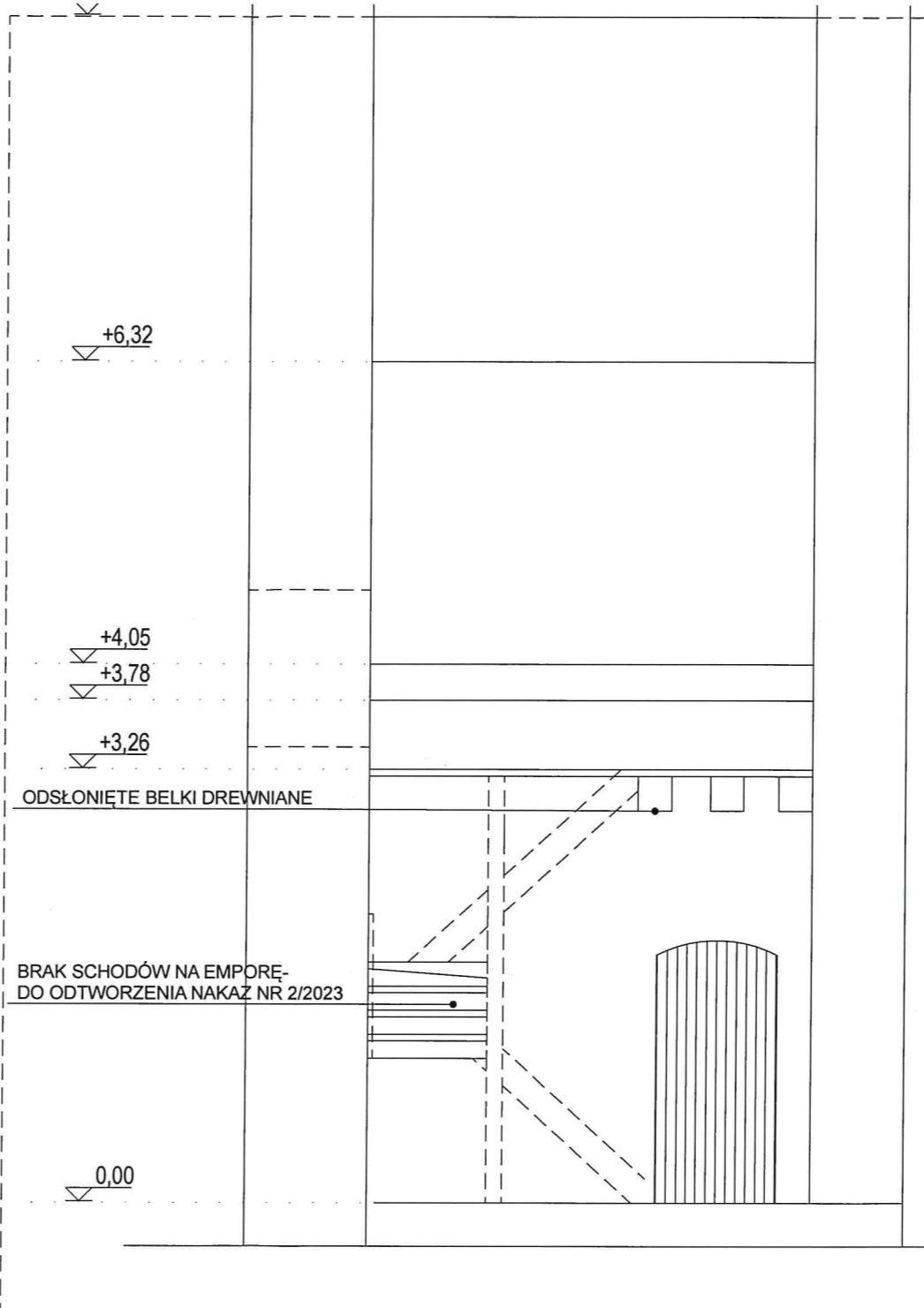
FOT.1-Brak schodów w pom.bocznym wieży od strony północnej

FOT.2- Pozostałości stopnic

PRZĘKRÓJ A-A SKALA 1:50

PRZĘKRÓJ B-B SKALA 1:50

FOT.3 Pozostałości schodów

FOT.4 Pozostałości schodów

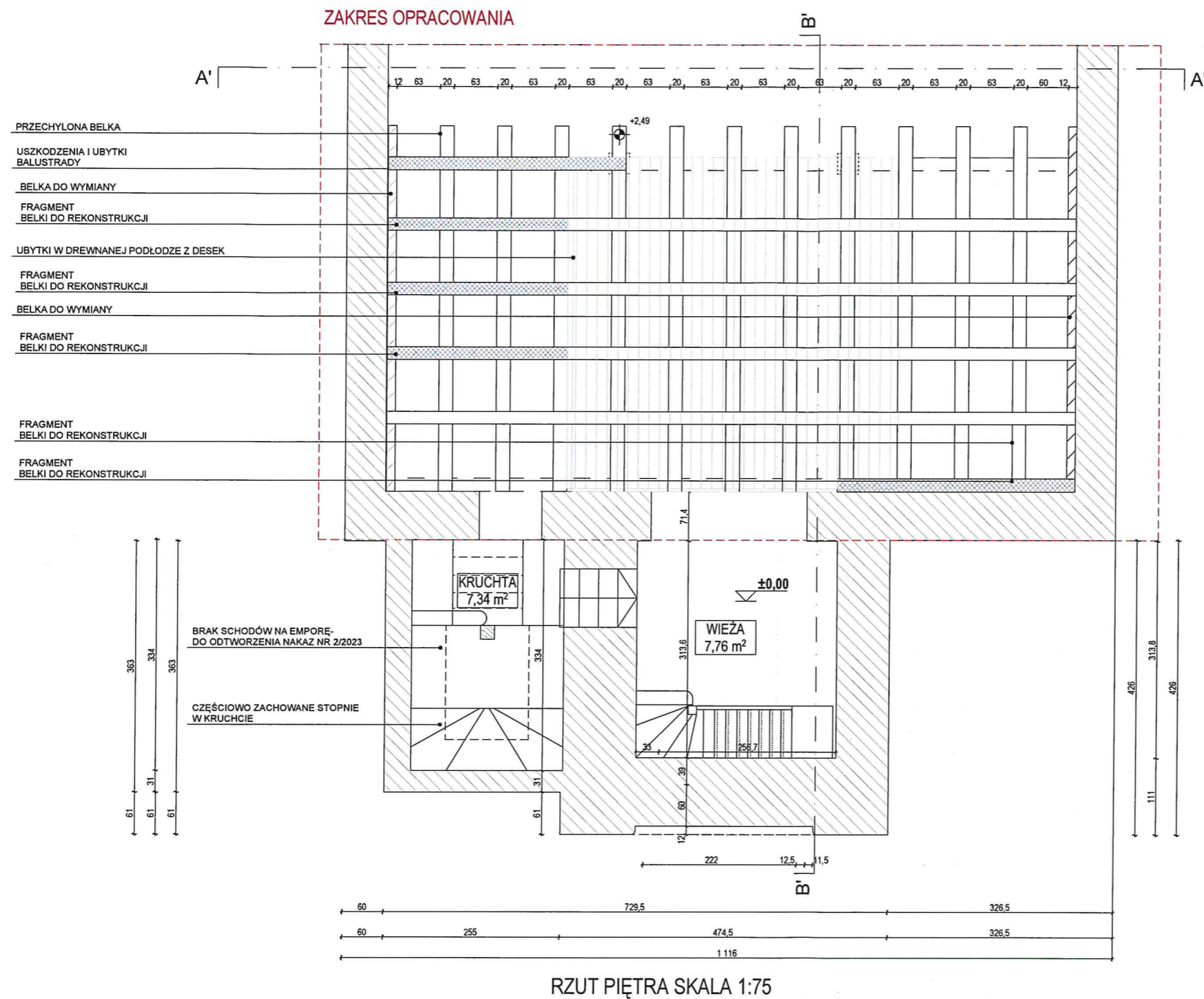

FOT.5 Odsłonięte belki drewniane

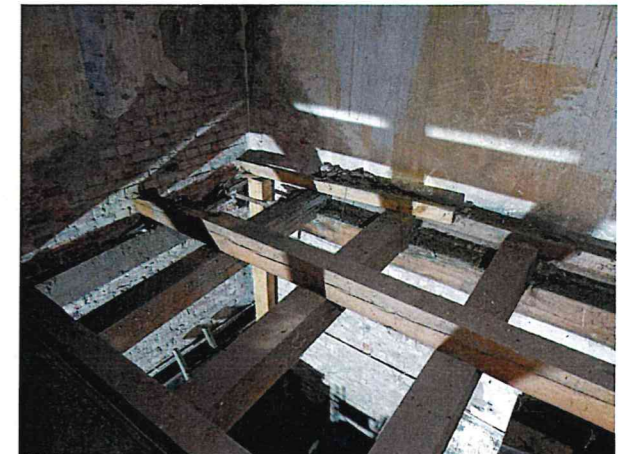

FOT.6 Odsłonięte belki drewniane

<

FOT.1- Strop empory

FOT.2- Strop empory

FOT.3- Strop empory

FOT.4-Konstrukcja empory

FOT.5- Fragment zniszczonej belki

FOT.6- Fragment zniszczonej belki

Ochrony Zabytków w Poznaniu
61-831 00 00, str. 2

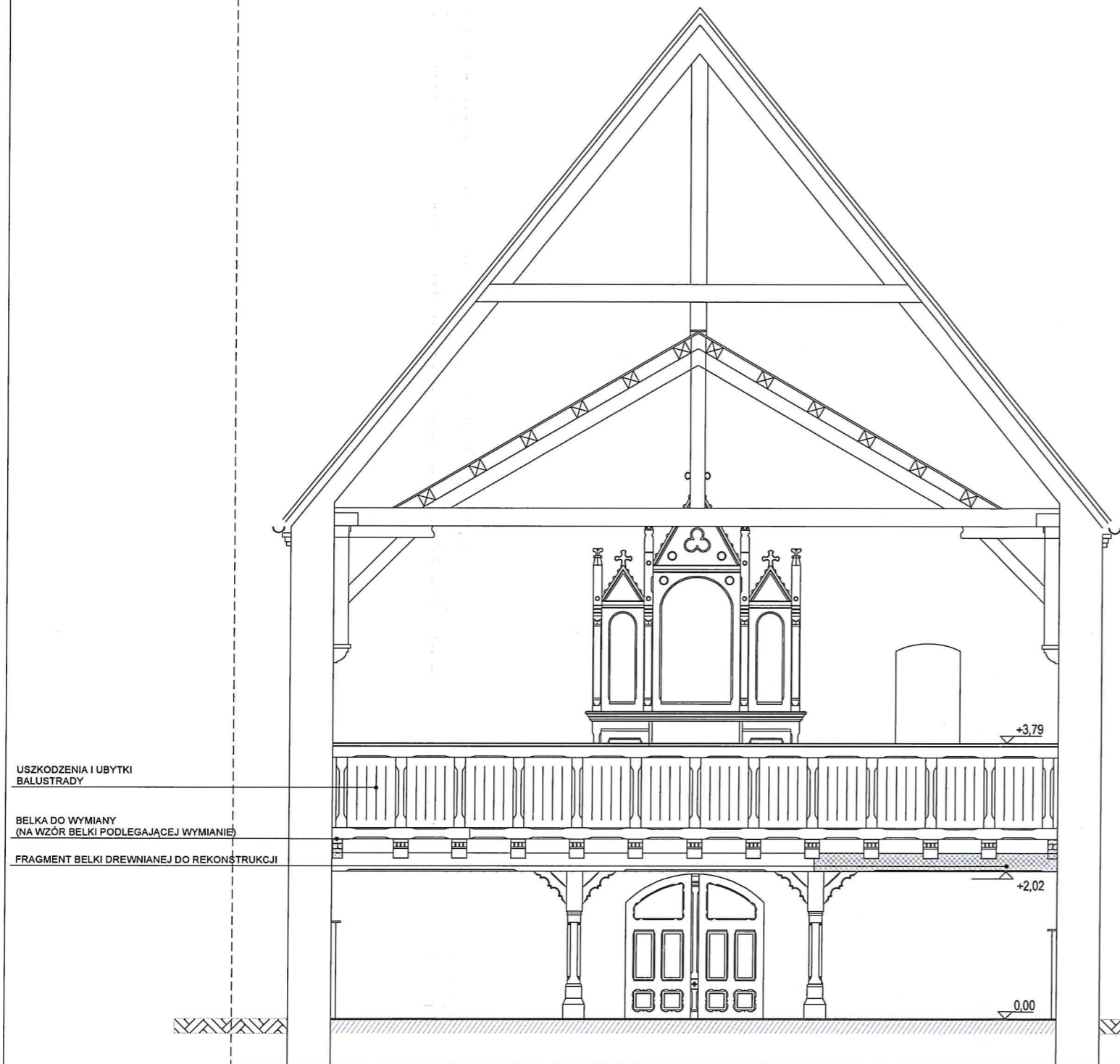
<p style="text-align: center;">P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519</p>				
<p style="text-align: center;">REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół</p>				
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES):				
TYTUŁ OPRACOWANIA:	INWENTARYZACJA			
TYTUŁ RYSUNKU:	KONSTRUKCJA EMPORY- RZUT PIĘTRA			
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIEŃ	DATA	PODPIS
PROJEKTANT (architektura)	mgr inż. arch. Dominika Włodarek	1/WPOKK/2013	25.04.2024	<i>DW</i>
SPRAWDZAJĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	25.04.2024	<i>RK</i>
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WKP/0264/PPOK/22	25.04.2024	<i>MC</i>
SPRAWDZAJĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WKP/0009/PPOK/17	25.04.2024	<i>MN</i>
OPRACOWANIE	mgr inż. arch. Sylvia Walczak	-	25.04.2024	<i>SW</i>

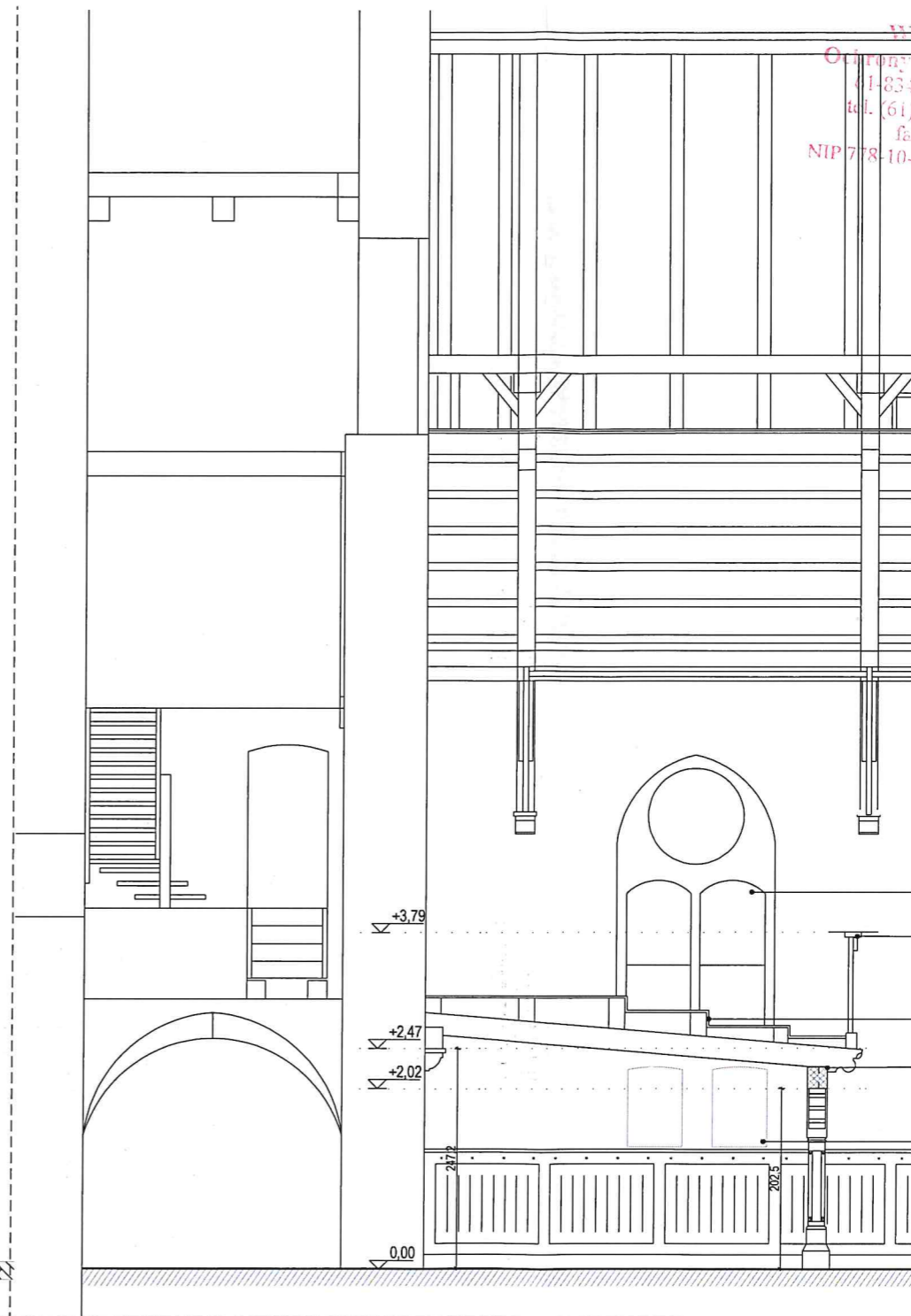
SKALA:
1:75

NR RYS.:
I-06

Wydział Urząd
Ogólny Zarząd w Poznaniu
tel. (61) 852-80-03, 852-80-04
fax (61) 852-80-02
NIP 778-10-33-758, Regon 004847816

PRZEKRÓJ A'-A' EMPORY SKALA 1:75

PRZEKRÓJ B'-B' EMPORY SKALA 1:75

FOT.1- Widok na empore

FOT.2- Konstrukcja empory

FOT.3- Konstrukcja empory

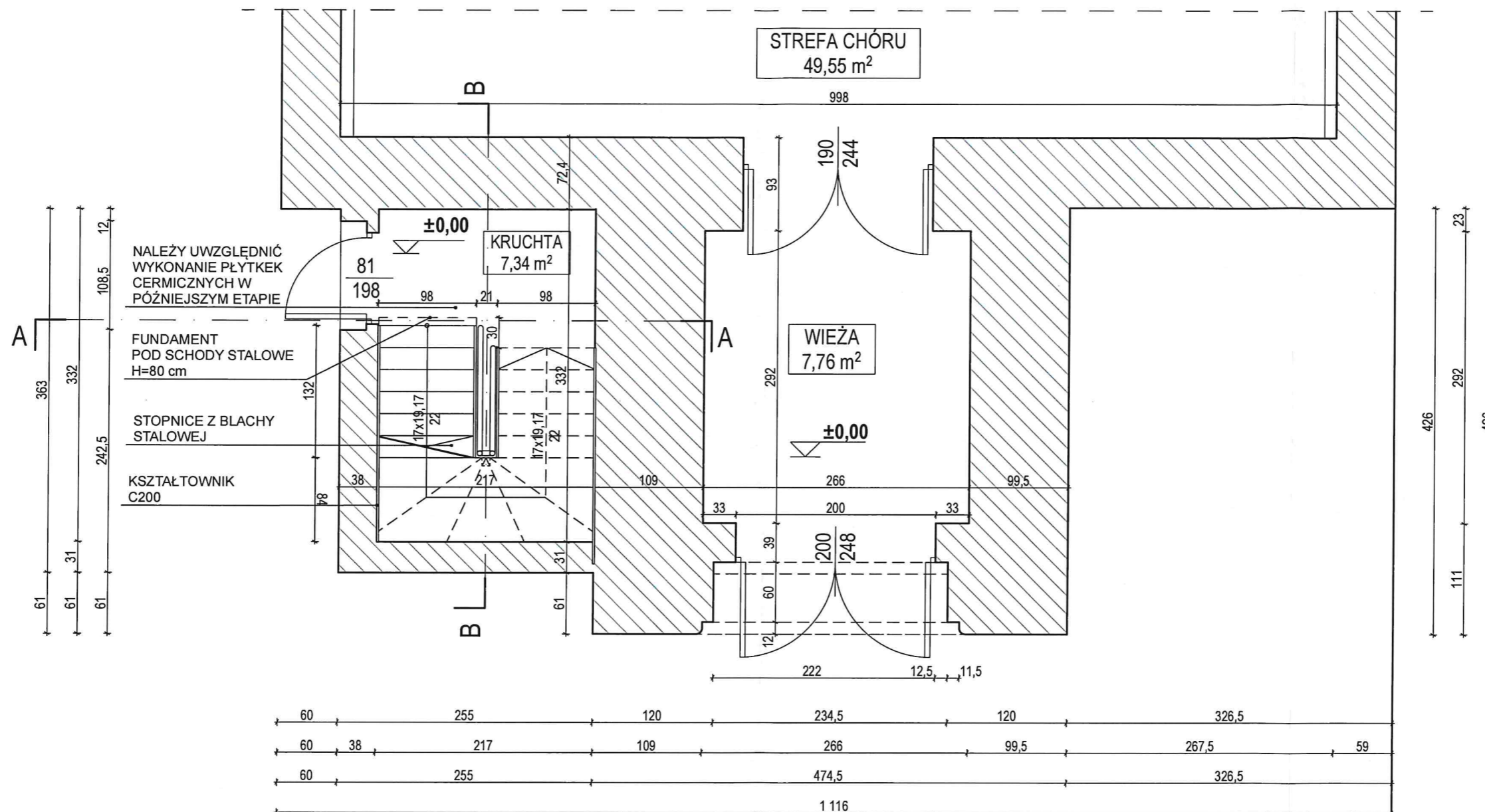
P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519					
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES): REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCCZYWOLE ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół					
TYTUŁ OPRACOWANIA:	INWENTARYZACJA				SKALA: 1:75
TYTUŁ RYSUNKU:	EMPORA-PRZEKROJE A'-A', B'-B'				NR RYS.: I-07
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIENI	DATA	PODPIS	
PROJEKTANT (architektura)	mgr inż. arch. Dominika Włodarek	1/WPOKK/2013	25.04.2024		
SPRAWDZAJĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	25.04.2024		
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WKPI0264/PPOKK/22	25.04.2024		
SPRAWDZAJĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WKPI0009/PPOKK/17	25.04.2024		
OPRACOWANIE	mgr inż. arch.	-	25.04.2024		

Wojewódzki Urząd
Ochrony Zabytków w Poznaniu
61-834 11 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
tel. (61) 852-00 00, 852-80-04
fax (61) 852 70-02
NIP 778-10-33-758, Regon 004847816

- LEGENDA:**
- 1. Powierzchnie ceglane wieży kościelnej**
- usunięcie uszkodzonych partii cegieł
  - naprawa spęknięć muru
  - uzupełnienie ubytków w licu ceglanym
  - usunięcie wtórnych spoinowań i wypełnienie zaprawami mineralnymi
  - hydrofobizacja partii cegieł narażonych na zwilgocenie
  - scalenie kolorystyczne
- 2. Wykonanie tynków renowacyjnych wewnątrz wieży**
- przygotować podłoże- demontaż obcych elementów
  - przeprowadzić dezynfekcję
  - wykonać gruntowanie
  - ujednolicienie powierzchni tynkowanych

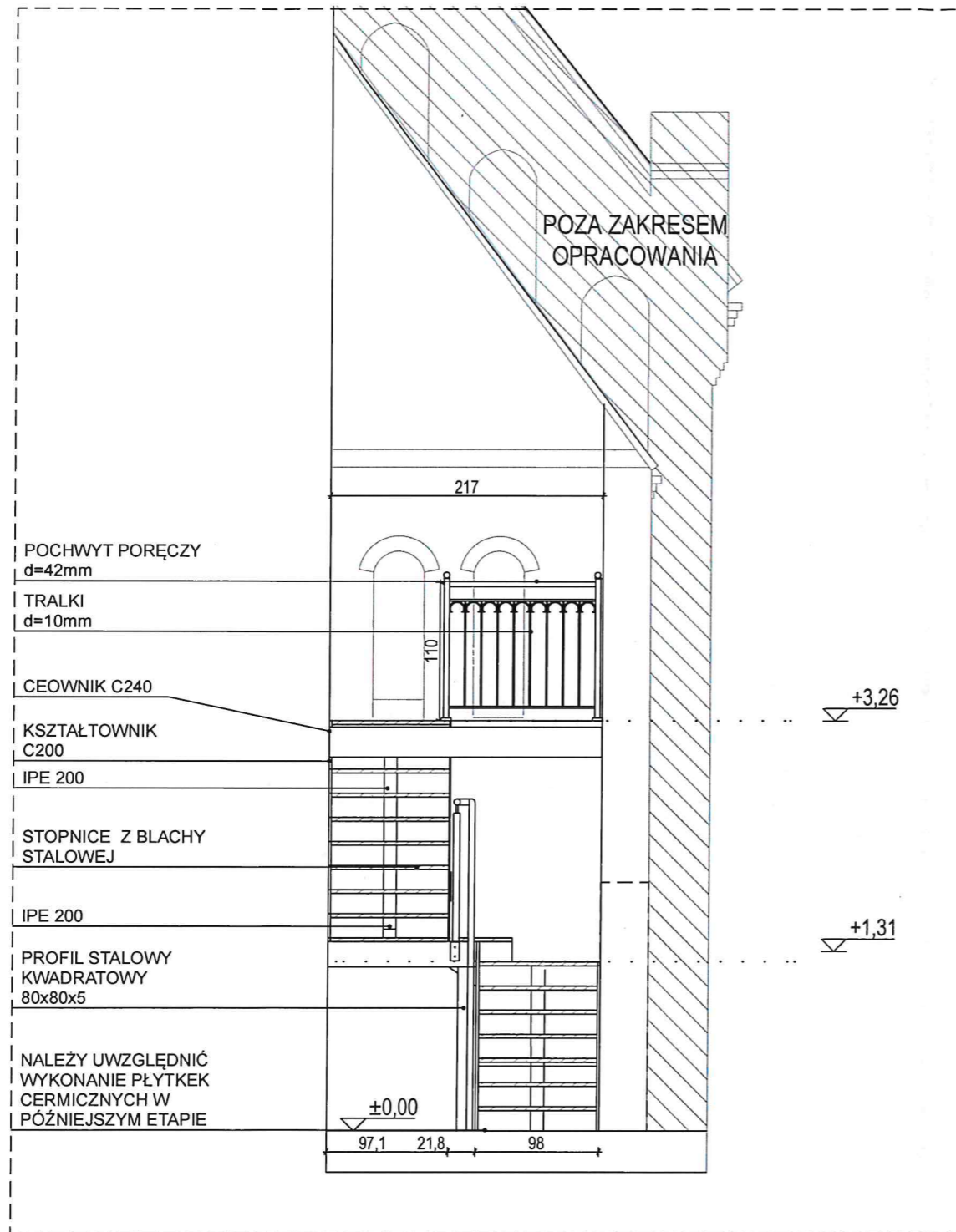
P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519				
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES):	REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCCZYWOLE ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół			
	TYTUŁ PROJEKTU ARCHITEKTONICZNO- BUDOWLANY			
TYTUŁ RYSUNKU:	ELEWACJA ZACHODNIA I POŁUDNIOWA			
PROJEKTANT (architektura)	IMIE I NAZWISKO mgr inż. arch. Dominika Włodarek	NR UPRAWNIENI 1/WPOKK/2013	DATA 21.05.2024	PODPIS <i>[Signature]</i>
SPRAWDZAJĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	21.05.2024	<i>[Signature]</i>
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WKP/0264/P00K/22	21.05.2024	<i>[Signature]</i>
SPRAWDZAJĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WKP/0009/P00K/17	21.05.2024	<i>[Signature]</i>
OPRACOWANIE	mgr inż. arch. Sylwia Walczak	-	21.05.2024	<i>[Signature]</i>

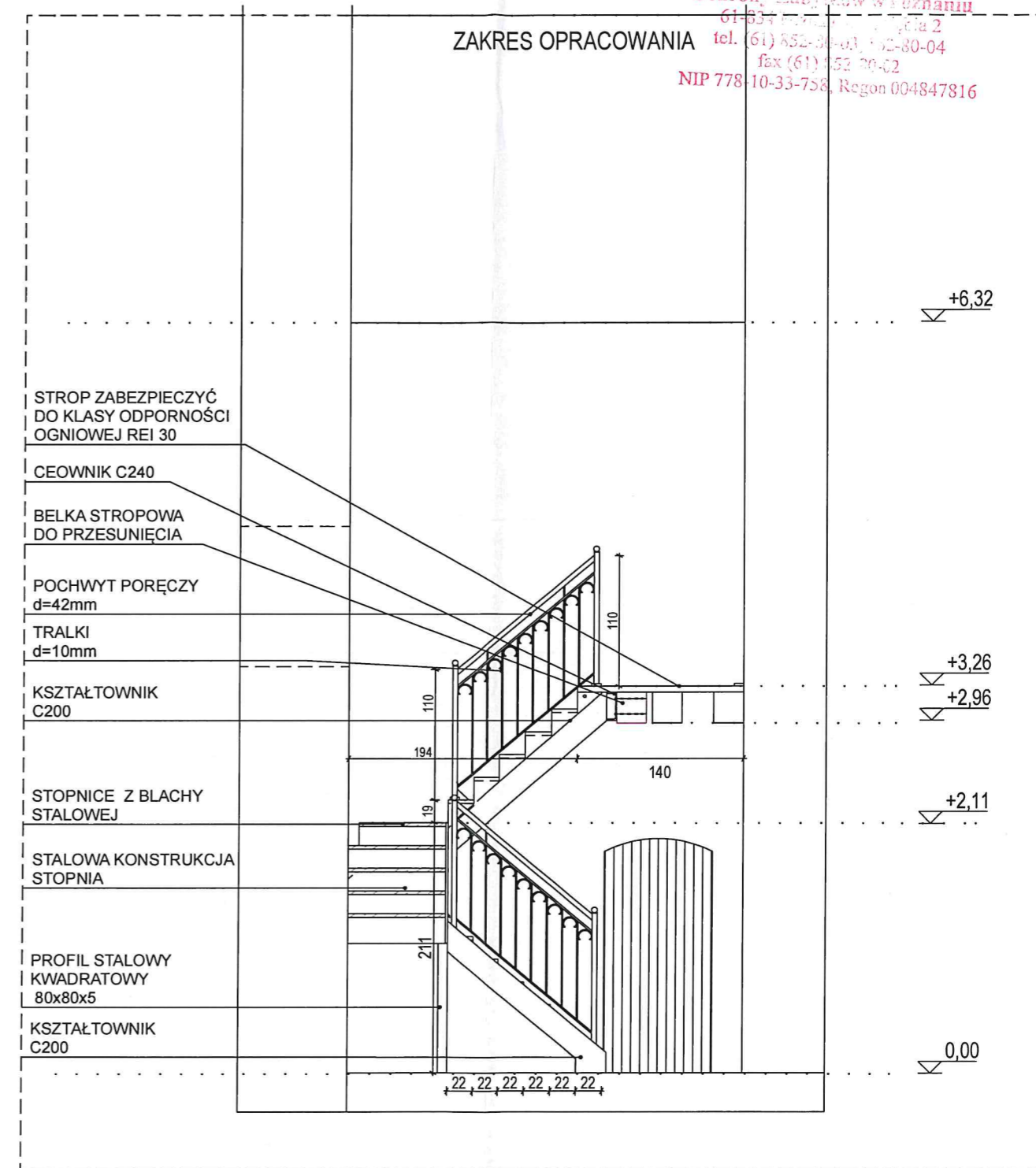
RZUT PARTERU SKALA 1:50

LEGENDA:	
1. Wykonanie schodów technicznych w kruchcie	- usunięcie pozostałości drewnianych - projektuje się schody w konstrukcji stalowej, zabiegowe - fundament pod schody
2. Stopnice	- stalowe stopnice perforowane
2. Balustrada nierdzewna	- balustrada kuta, wysokość 110 cm

P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519					
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES): REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół					
TYTUŁ OPRACOWANIA:		PROJEKT ARCHITEKTONICZNO- BUDOWLANY			SKALA: 1:50
TYTUŁ RYSUNKU:		RZUT PARTERU			NR RYS.: A-02
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIENI	DATA	PODPIS	
PROJEKTANT (architektura)	mgr inż. arch. Dominika Włodarek	1/WPOKK/2013	21.05.2024		
SPRAWDZAJĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	21.05.2024		
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WKPI/0264/POOK/22	21.05.2024		
SPRAWDZAJĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WKPI/0009/POOK/17	21.05.2024		
OPRACOWANIE	mgr inż. arch. Sylwia Walczak	-	21.05.2024		

PRZEKRÓJ A-A SKALA 1:50

PRZEKRÓJ B-B SKALA 1:50

LEGENDA:

1. Wykonanie schodów technicznych w kruchcie

- usunięcie pozostałości drewnianych
- projektuje się schody w konstrukcji stalowej, zabiegowe
- fundament pod schody

2. Stopnice

- stalowe stopnice perforowane

2. Balustrada nierdzewna

- balustrada kuta, wysokość 110 cm

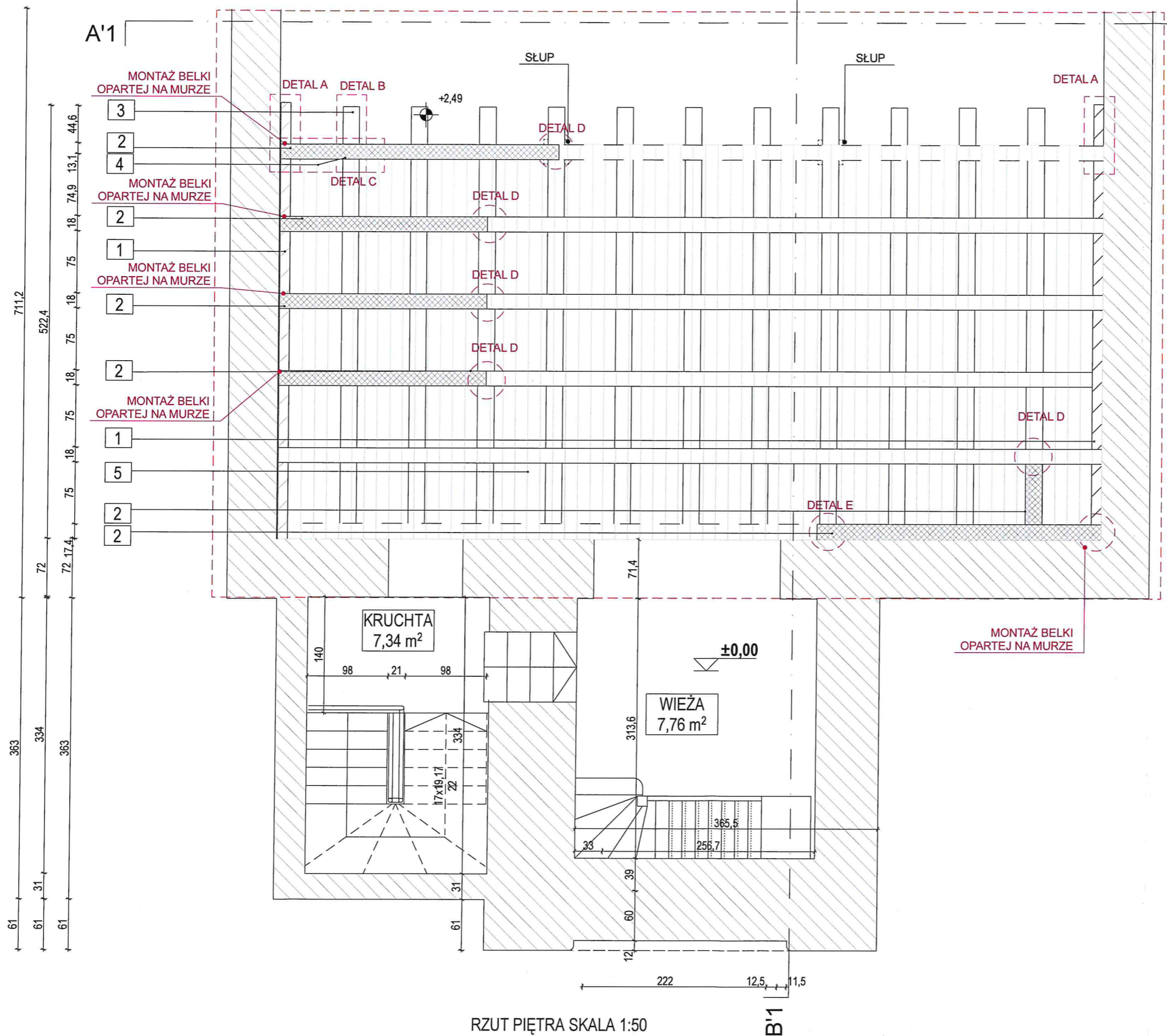
ZAKRES OPRACOWANIA

Wojewódzki Urząd
Ochrony Zabytków w Poznaniu
61-634 Poznań, ul. Rynek 2
tel. (61) 852-30-01, 852-80-04
fax (61) 852-30-02
NIP 778 10-33-758, Regon 004847816

P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519					
REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCCZYWOLE ul. Czarnkowska 24, 64-630 Rycczywól dz. ewid. nr 734, obręb Rycczywól, gmina Rycczywól					
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES):					
TYTUŁ OPRACOWANIA:	PROJEKT ARCHITEKTONICZNO- BUDOWLANY				SKALA: 1:50
TYTUŁ RYSUNKU:	PRZEKROJE A-A, B-B				
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIEŃ	DATA	PODPIS	NR RYS.: A-03
PROJEKTANT (architektura)	mgr inż. arch. Dominika Włodarek	1/WPOKK/2013	21.05.2024		
SPRAWDZAJĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	21.05.2024		
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WKP/0264/POOK/22	21.05.2024		
SPRAWDZAJĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WKP/0009/POOK/17	21.05.2024		
OPRACOWANIE	mgr inż. arch. Sylvia Walczak	-	21.05.2024		

Wojewódzki Urząd
Ochrony Zabytków w Poznaniu
61-834 Poznań, ul. Św. Józefa 2
tel. (61) 852-80-00, 852-80-04
fax (61) 852-80-02
NIP 778-10-33-788, Regon 004847816

ZAKRES OPRACOWANIA

- Fragmenty belek do rekonstrukcji
Belki stropowe do wymiany
Uzupełnienie deskowania w podłodze

LEGENDA:

1. Belki stropowe do wymiany

- wymiana elementów na wzór istniejących przekrojów.

2. Fragment belek do rekonstrukcji

- odtworzony fragment belki zamontować w pierwotnym miejscu ekspozycyjnym zgodnie z historycznym układem

3. Montaż przechylonej belki

4. Naprawa uszkodzeń i ubytków w balustradzie

- uzupełnienie ubytków według programu prac konserwatorskich
- wysokość balustrady - pochwyty mierzone do wierzchu poręczy min 1,1 m (zgodnie z § 298.2 Warunków Technicznych).

5. Uzupełnienie deskowania w podłodze

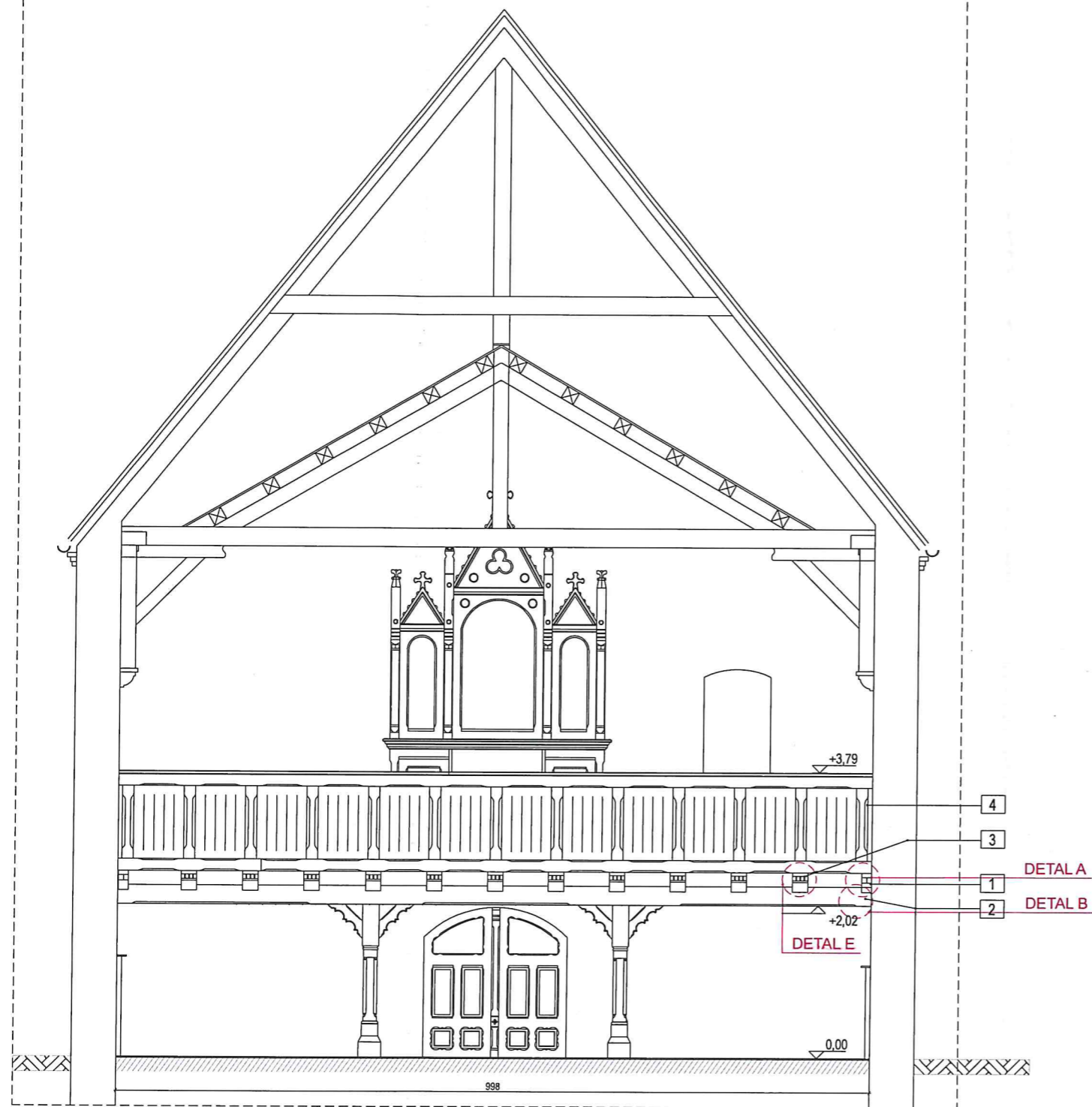
- deski z drzewa iglastego-sosna gr. 32 mm
(suszona o wilgotności max 12%)

P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory

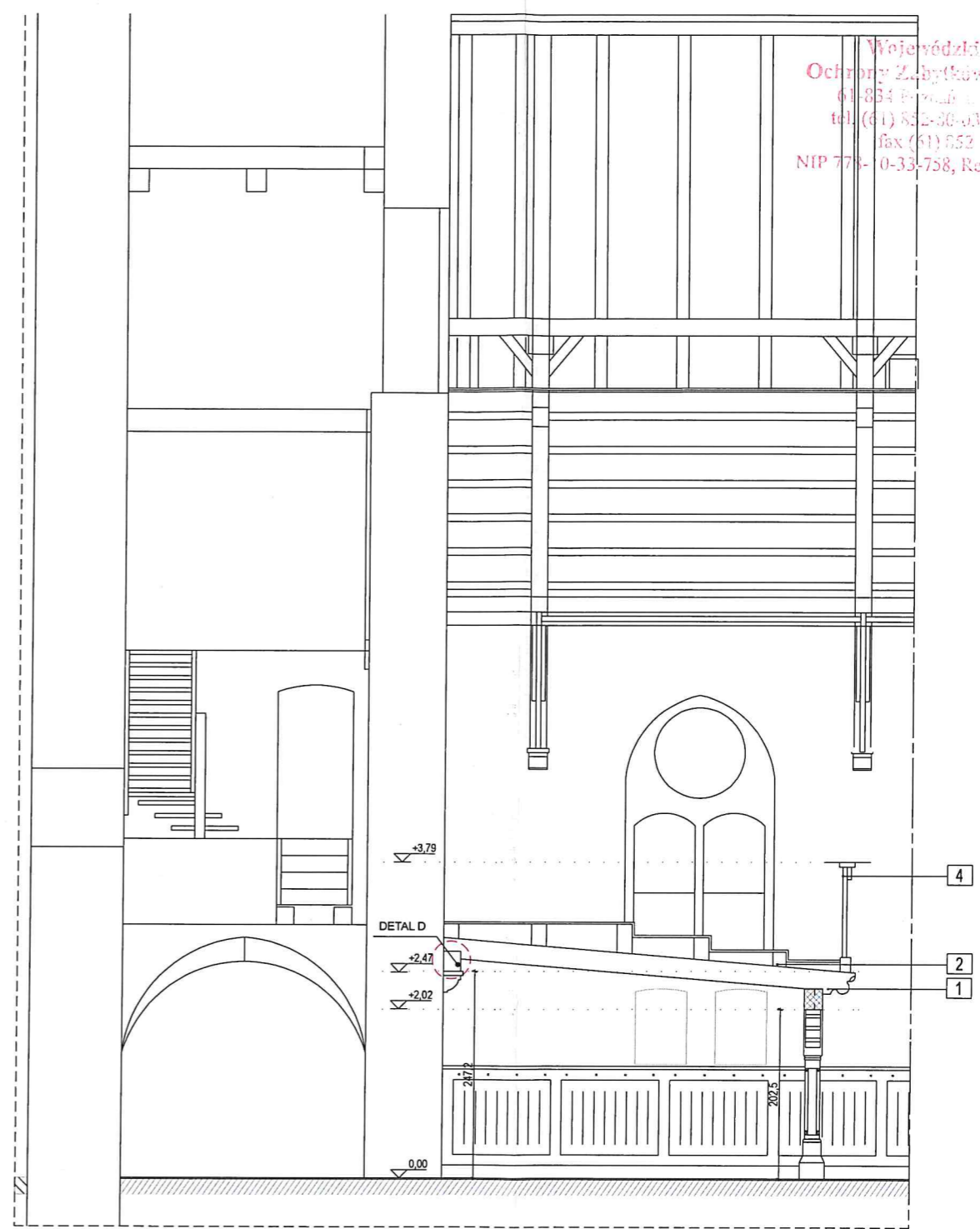
Marcin Chmielewski

ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519

INWESTYCJA (NAZWA, ADRES):	REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE				SKALA: 1:50
	ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół				
TYTUŁ OPRACOWANIA:	PROJEKT ARCHITEKTONICZNO- BUDOWLANY				NR RYS.: A-04
TYTUŁ RYSUNKU:	EMPORA - RZUT PIĘTRA				
PROJEKTANT (architektura)	IMIĘ I NAZWISKO mgr inż. arch. Dominika Włodarek	NR UPRAWNIENI 1/WPOKK/2013	DATA 21.05.2024	PODPIS 	
SPRAWDZAJĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	21.05.2024		
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WK/P0264/P00K/22	21.05.2024		
SPRAWDZAJĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WK/P0009/P00K/17	21.05.2024		
OPRACOWANIE	mgr inż. arch. Sylwia Walczak	-	21.05.2024		

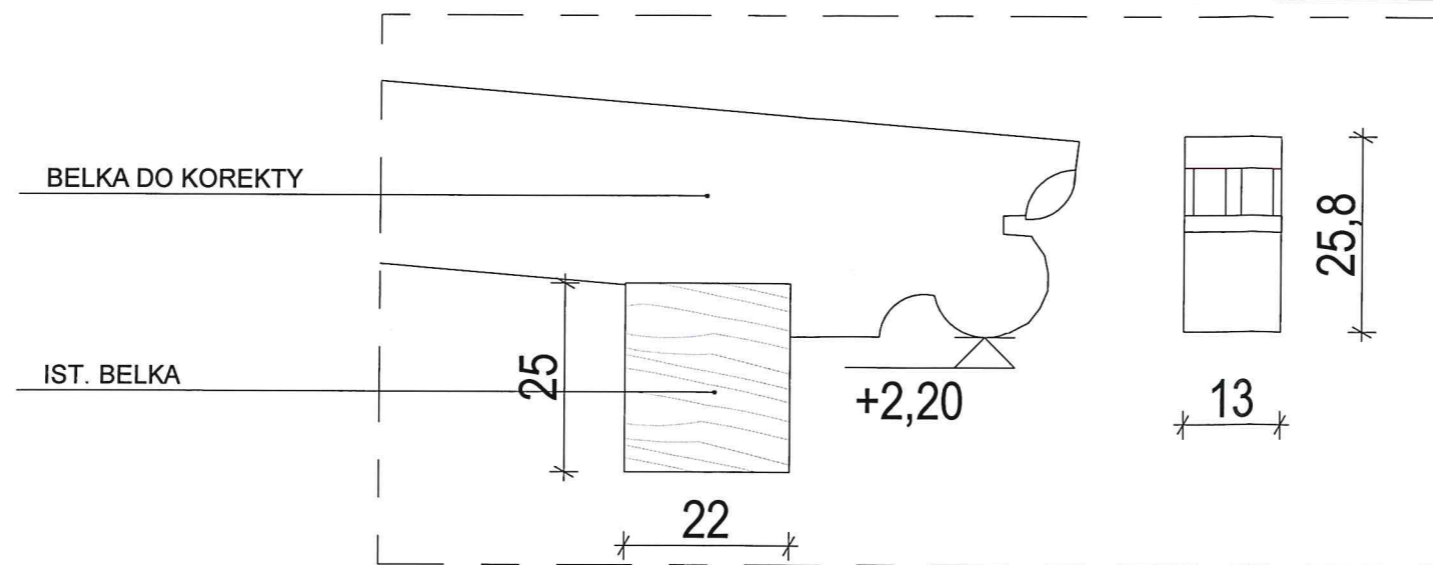
PRZEKRÓJ A'-A' EMPORY SKALA 1:75

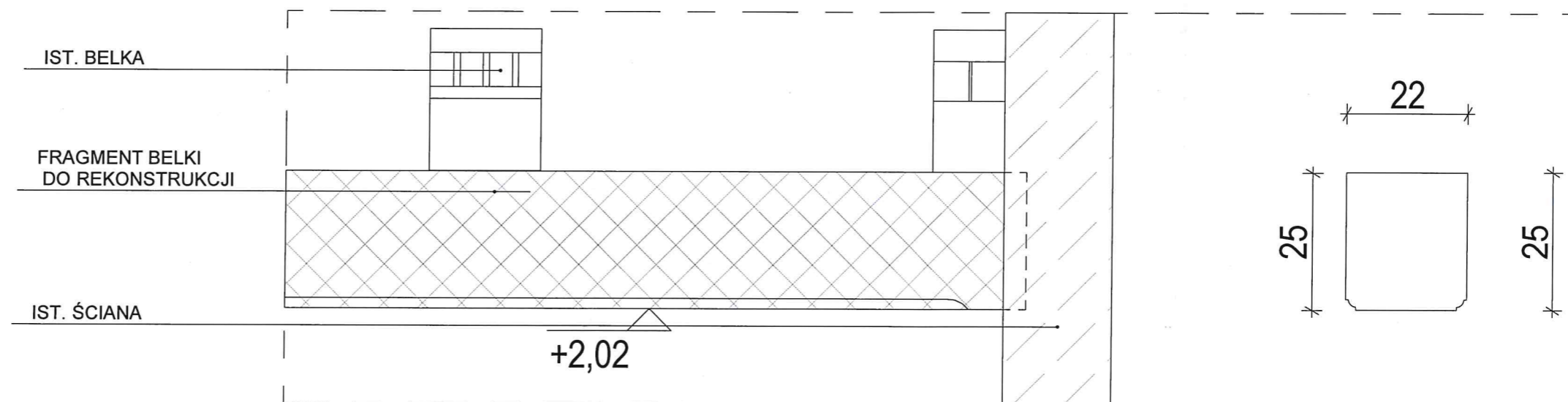
PRZEKRÓJ B'-B' EMPORY SKALA 1:75

LEGENDA:	
1. Belki stropowe do wymiany	- wymiana elementów na wzór istniejących przekrojów.
2. Fragment belek do rekonstrukcji	- odtworzony fragment belki zamontować w pierwotnym miejscu eksponowania zgodnie z historycznym układem
3. Montaż przechylonej belki	
4. Naprawa uszkodzeń i ubytków w balustradzie	- uzupełnienia ubytków według programu prac konserwatorskich - wysokość balustrady - pochwyty mierzona do wierzchu poręczy min 1,1 m (zgodnie z § 298.2 Warunków Technicznych).
5. Uzupełnienie deskowania w podłodze	- deski z drzewa iglastego-sosna gr. 32 mm (suszona o wilgotności max 12%)

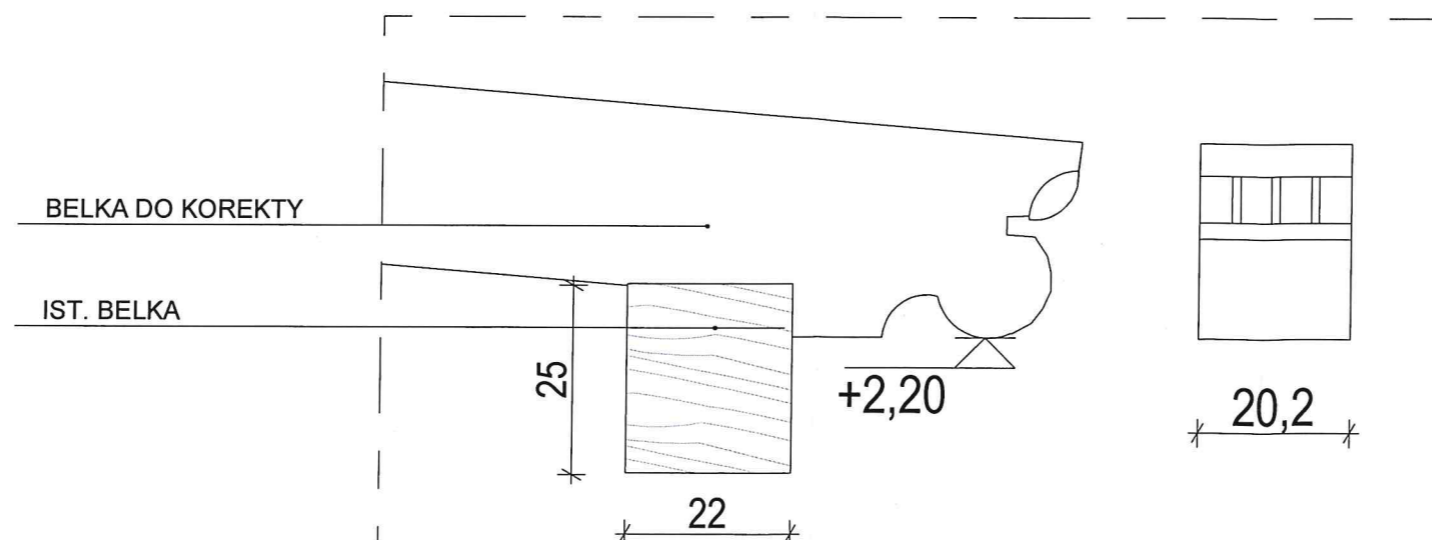
P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519					
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES):	REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół				
	TYTUŁ OPRACOWANIA:	PROJEKT ARCHITEKTONICZNO- BUDOWLANY			SKALA:
TYTUŁ RYSUNKU:	EMPORA - PRZEKROJE A'-A', B'-B'			1:75	
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIEŃ	DATA	PODPIS	NR RYS.:
PROJEKTANT (architektura)	mgr inż. arch. Dominika Włodarek	1/WPOKK/2013	21.05.2024	<i>DW</i>	A-05
SPRAWDZAJĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	21.05.2024	<i>Re</i>	
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WKPI0264/P00K/22	21.05.2024	<i>MC</i>	
SPRAWDZAJĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WKPI0008/P00K/17	21.05.2024	<i>Mac</i>	
OPRACOWANIE	mgr inż. arch. Sylvia Walczak	-	21.05.2024	<i>SW</i>	

DETAL A- BELKA STROPOWA DO WYMIANY

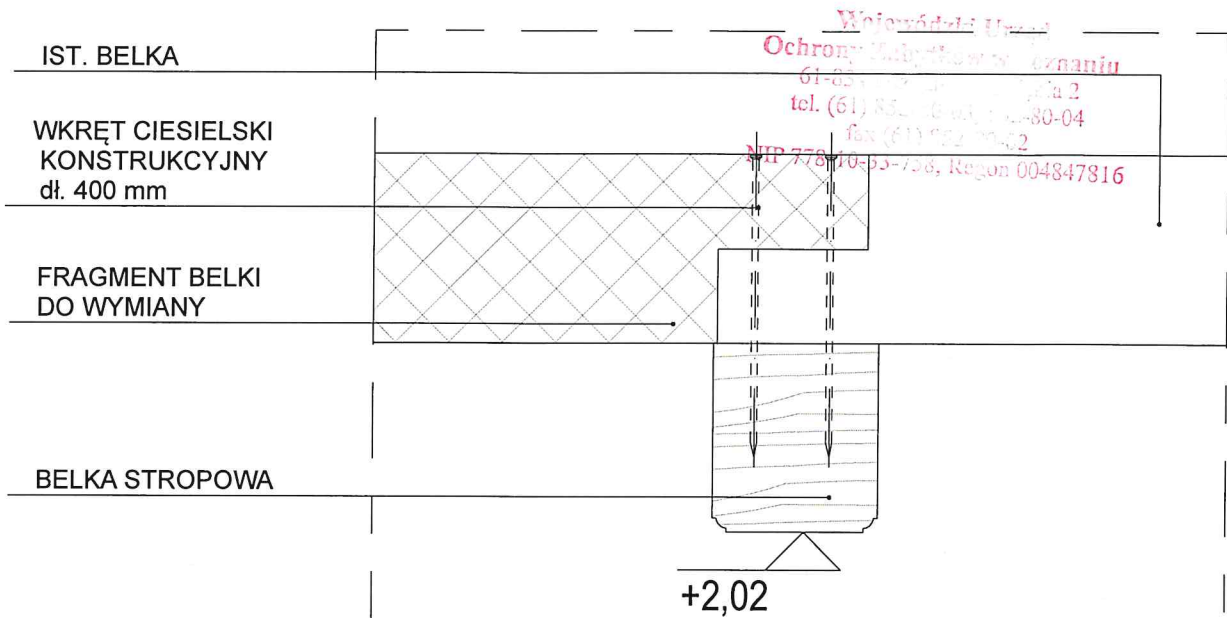
DETAL B- FRAGMENT BELKI DO REKONSTRUKCJI

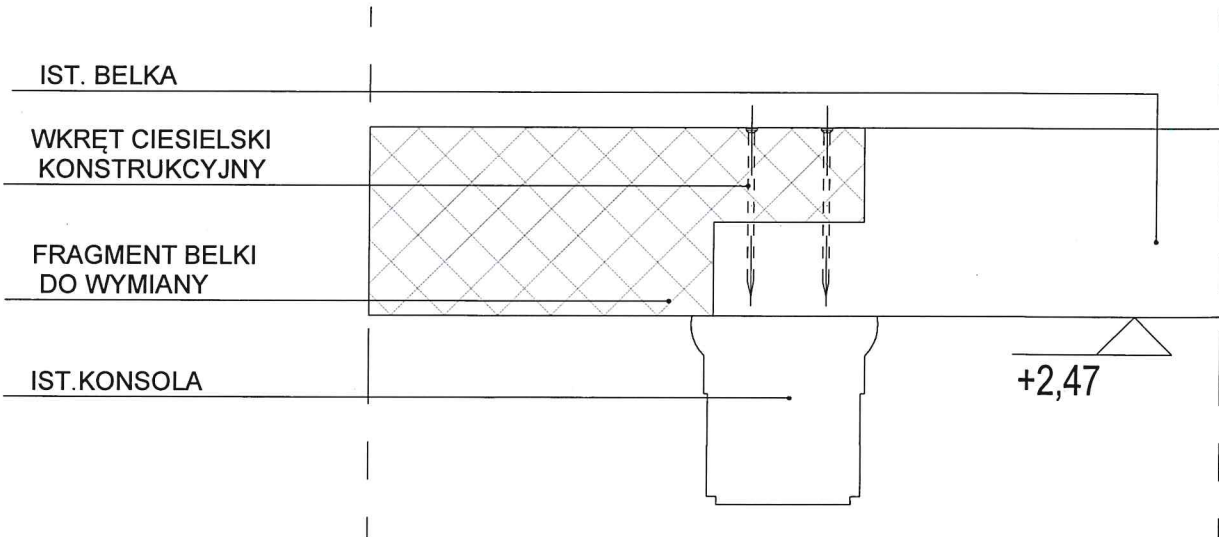
DETAL C- PRZECHYLONA BELKA DO KOREKTY

P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519						
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES):		REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół				
TYTUŁ OPRACOWANIA:		PROJEKT ARCHITEKTONICZNO- BUDOWLANY				SKALA:
TYTUŁ RYSUNKU:		DETALE				1:10
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIEŃ	DATA	PODPIS	NR RYS.	
PROJEKTANT (architektura)	mgr inż. arch. Dominika Włodarek	1/WPOKK/2013	21.05.2024			
SPRAWDZAJĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	21.05.2024		A-0	
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WK/P/0264/P/00K/22	21.05.2024			
SPRAWDZAJĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WK/P/0009/P/00K/17	21.05.2024			
OPRACOWANIE	mgr inż. arch. Sylwia Walczak	-	21.05.2024			

DETAL D METODA ŁĄCZENIA NA NAKŁADKĘ Z WKRĘTAMI OPARCIE NA BELCE STROPOWEJ

DETAL E METODA ŁĄCZENIA NA NAKŁADKĘ Z WKRĘTAMI, OPARCIE NA KONSOLI

P.W.N. Projektowanie Wykonawstwo Nadzory Marcin Chmielewski ul. Ostrów Tumski 14, 61-109 Poznań; tel.: 513-970-723, 577-888-519						
INWESTYCJA (NAZWA, ADRES):	REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE ul. Czarnkowska 24, 64-630 Ryczywół dz. ewid. nr 734, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół					
	TYTUŁ OPRACOWANIA:					SKALA: 1:10
TYTUŁ RYSUNKU:	DETALE					
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIENI	DATA	PODPIS	NR RYS.:	
PROJEKTANT (architektura)	mgr inż. arch. Dominika Włodarek	1/WPOKK/2013	21.05.2024		A-07	
SPRAWDZAJĄCY (architektura)	mgr inż. arch. Renata Kicińska	23/WPOKK/2013	21.05.2024			
PROJEKTANT (konstrukcja)	mgr inż. Marcin Chmielewski	WKPI0264/POOK/22	21.05.2024			
SPRAWDZAJĄCY (konstrukcja)	mgr inż. Maciej Nowak	WKPI0009/POOK/17	21.05.2024			
OPRACOWANIE	mgr inż. arch.		21.05.2024			

P.W.N.**PROJEKTOWANIE WYKONAWSTWO NADZORY****MARCIN CHMIELEWSKI**

UL. OSTRÓW TUMSKI 14, 61-109 POZNAŃ

TEL. 577-888-519, 783-117-404

ZAŁĄCZNIKI PROJEKTU BUDOWLANEGO
REMONT WIEŻY KOŚCIELNEJ ORAZ EMPORY KOŚCIOŁA
EWANGELICKIEGO W RYCZYWOLE

Inwestor: Gmina Ryczywół
ul. Mickiewicza 10, Ryczywół, 64-630 Ryczywół

Adres inwestycji: ul. Czarnkowska 24, Ryczywół, 64-630 Ryczywół
obręb Ryczywół, gmina Ryczywół

Kategoria obiektu: X

Działka Nr. 734

Identyfikator działki: 301603_2.0015.734

ZESPÓŁ PROJEKTOWY			
Branża architektoniczno-budowlana			
	IMIĘ I NAZWISKO	NR UPRAWNIENI	PODPIS
PROJEKTANT ARCHITEKTURA	MGR INŻ. ARCH. DOMINIKA WŁODAREK	1/WPOKK/2013	
SPRAWDZAJĄCY ARCHITEKTURA	MGR INŻ. ARCH. RENATA KICIŃSKA	23/WPOKK/2013	
PROJEKTANT KONSTRUKCJA	MGR INŻ. MARCIN CHMIELEWSKI	WKP/0264/POOK/22	
SPRAWDZAJĄCY KONSTRUKCJA	MGR INŻ. MACIEJ NOWAK	WKP/0009/POOK/17	
OPRACOWANIE	MGR INŻ. ARCH. SYLWIA WALCZAK	-	

data opracowania: 21 maj 2024 r.

SPIS TREŚCI

1.	Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.....	3
1.1.	Zakres i kolejność realizacji robót budowlanych	3
1.2.	Wykaz istniejących obiektów budowlanych.....	3
1.3.	Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi	4
1.4.	Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę, rodzaj zagrożeń oraz miejsce ich występowania.....	4
1.5.	Wskazanie sposobu prowadzenia instruktarzu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.....	7
1.6.	Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń	7
1.7.	Instrukcja bezpiecznego wykonywania robót rozbiórkowych.....	8
2.	Karta biała – kościół ewangelicki w Ryczywole	11
3.	Nakaz nr 2/2023 Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu (decyzja z dnia 31.01.2023 r. znak: Po.WN.5143.11402.3.2023)	12

1. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Opracowana zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 roku w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120 z 2003 r. poz. 1126)

Wykonano w oparciu o Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47 z 2003 r. poz. 401)

Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia została stworzona celem:

- spełnienia wymogów BHP,
- usprawnienia procesu wdrażania wytycznych BHP w trakcie realizacji obiektu,
- zwrócenia uwagi o na grożących niebezpieczeństwach (aby sugestie projektanta ułatwiły kierownikowi budowy sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia).

1.1. Zakres i kolejność realizacji robót budowlanych

Zakres robót budowlanych obejmuje:

- roboty przygotowawcze (w tym oznakowanie i zabezpieczenie placu budowy),
- roboty konstrukcyjno-budowlane (remont elewacji, konstrukcja schodów technicznych w kruchcie),
- roboty ciesielskie (w tym również wykonanie ewentualnych lokalnych napraw i wzmocnień empory) oraz impregnacyjne,
- roboty montażowe i wykończeniowe (np. montaż nowych belek na emporze, wykonanie tynków wewnętrznych w wieży).

1.2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych

Projektowane prace budowlane będą dotyczyły remontu wieży kościelnej oraz empory kościoła ewangelickiego w Ryczywole. Budynek objęty zakresem prac położony jest na działce o nr ewid. 734, w miejscowości Ryczywół, obręb Ryczywół, gmina Ryczywół.

1.3. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

Na terenie nieruchomości gruntowej mogą występować elementy zagospodarowania działki lub terenu mogące stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi pod postacią uzbrojenia podziemnego, które może nie być zinwentaryzowane na mapach.

Przed przystąpieniem do jakichkolwiek prac budowlanych należy wydzielić miejsca prowadzenia robót, zabezpieczając przed dostępem osób postronnych oraz umieścić właściwe tablice ostrzegawcze informujące o zakazie wstępu na teren budowy. Wydzielenie miejsca prowadzonych prac należy wykonać w sposób niestwarzający zagrożenia dla ludzi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić co najmniej 1,5 m.

Składowisko materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych wykonuje się w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunięcia, rozsunięcia się lub spadnięcia składanych wyrobów i urządzeń. Materiały składa się w miejscu wyrównanym do poziomu. Materiały drobnicowe układa się w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m dostosowane do rodzaju wytrzymałości tych materiałów.

1.4. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę, rodzaj zagrożeń oraz miejsce ich występowania

Gradacja zagrożenia została przedstawiona za pomocą czterostopniowej skali od najmniejszego do największego zagrożenia tj.: 1. małe, 2. średnie, 3. duże, 4. bardzo duże,

<i>rodzaj zagrożeń</i>	<i>miejsce i czas występowania zagrożenia</i>	<i>skala zagrożenia</i>
upadki z wysokości	roboty budowlane prowadzone na budynku	duże
porażenie prądem	strefa robót związanych z użyciem narzędzi elektrycznych	średnie

<i>rodzaj zagrożeń</i>	<i>miejsce i czas występowania zagrożenia</i>	<i>skala zagrożenia</i>
praca z użyciem narzędzi niebezpiecznych	cała strefa robót budowlanych	średnie
zawalenie się obiektów i materiałów	strefa rozbiórek	duże
	strefa wykonywania prac budowlanych	średnie
	strefa rozładunku i składowania materiałów	średnie
wypadki komunikacyjne	strefa drogi dojazdowej	średnie
	strefa poruszania się pojazdów budowy	średnie
hałas	cała strefa robót budowlanych	średnie
rozlanie się materiałów niebezpiecznych	miejsce składowania materiałów niebezpiecznych	małe
pożar	cała strefa robót budowlanych	średnie

Przy wykonywaniu robót trzeba zwrócić szczególną uwagę na zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi wynikające z prowadzenia prac budowlanych polegających na wszelkich pracach rozbiórkowych.

Prace na wysokości należy prowadzić zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wszelkie prace budowlane przy istniejących elementach budynku należy prowadzić pod nadzorem kierownika budowy oraz inspektora nadzoru inwestorskiego i z zachowaniem szczególnych środków bezpieczeństwa.

- **Roboty na wysokości**

Osoby przebywające na stanowiskach pracy znajdujących się na wysokości powyżej 1,0 m od podłogi lub ziemi powinny być zabezpieczone przed upadkiem z wysokości balustradą o wysokości 1,1 m. Przemieszczane w poziomie stanowisko pracy powinno mieć zapewnione mocowanie końcówki linki bezpieczeństwa do pomocniczej liny ochronnej lub prowadnicy poziomej, zamocowanej na wysokości około 1,5 m wzdłuż zewnętrznej strony krawędzi przejścia. Długość linki bezpieczeństwa, szelek bezpieczeństwa nie powinna być większa niż 1,5 m.

Pomosty robocze wykonane z desek lub bali, powinny być dostosowane do zaprojektowanego obciążenia, szczelne i zabezpieczone przed zmianą położenia. Drabina bez pałaków, której długość przekracza 4 m, przed podniesieniem lub zamontowaniem powinna być wyposażona w prowadnicę pionową, umożliwiającą założenie urządzenia samohamującego, połączonego z linką bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa.

Osoby korzystające z urządzeń krzeselkowych, drabin linowych lub ruchomych podestów roboczych powinny być dodatkowo zabezpieczone przed upadkiem z wysokości za pomocą prowadnicy pionowej, zamocowanej niezależnie od lin nośnych drabiny, krzeselka lub podestu.

- **Instalacje i urządzenia elektroenergetyczne**

Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, a także chroniły w dostatecznym stopniu pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym. Połączenia przewodów elektrycznych z urządzeniami mechanicznymi wykonuje się w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia. W przypadku zastosowania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych w instalacji, należy sprawdzić ich działanie każdorazowo przed przystąpieniem do pracy. Miejsca wykonywania robót, drogi na terenie budowy, dojścia i dojazdy w czasie wykonywania robót powinny być dostatecznie oświetlone.

- **Maszyny i urządzenia techniczne**

Maszyny, urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane, obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności.

Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji.

Operatorzy maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. W przypadku stwierdzenia w czasie pracy uszkodzenia maszyny lub innego urządzenia technicznego należy je niezwłocznie unieruchomić i odłączyć dopływ energii. Na stanowiskach pracy przy stacjonarnych maszynach i innych urządzeniach technicznych powinny być dostępne instrukcje bezpiecznej obsługi i konserwacji, z którymi zapoznaje się osoby upoważnione do pracy na tych stanowiskach.

1.5. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktora pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Pracownicy przystępujący do robót powinni być przeszkoleni w zakresie przestrzegania przepisów BHP. Dokładnie należy wytłumaczyć technologię i kolejności wykonywanych robót oraz metody zabezpieczeń.

1.6. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń

Należy stworzyć bezprzeszkodową drogę ewakuacji; wygrodzić teren prac budowlanych, zwłaszcza z uwzględnieniem utrzymania czynnego obiektu; oraz wygrodzić miejsce do składowania materiałów z rozbiórki.

UWAGA: Kierownik budowy jest zobowiązany w oparciu o powyższą informację do sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie

przed jej rozpoczęciem, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 47 z 2003 r. poz. 401).

Należy stworzyć bezprzeszkodową drogę ewakuacji; wygrodzić teren prac budowlanych, zwłaszcza z uwzględnieniem utrzymania czynnego obiektu; oraz wygrodzić miejsce do składowania materiałów z rozbiórki.

UWAGA: Kierownik budowy jest zobowiązany w oparciu o powyższą informację do sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie przed jej rozpoczęciem, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 47 z 2003 r. poz. 401).

1.7. Instrukcja bezpiecznego wykonywania robót rozbiórkowych

Rozbiórka obiektów budowlanych metodą tradycyjną

1. Roboty rozbiórkowe powinny być wykonywane na podstawie dokumentacji projektu architektoniczno-budowlanego.
2. Pracowników zatrudnionych przy robotach rozbiórkowych należy:
  - zapoznać z projektem robót rozbiórkowych,
  - poinstruować o bezpiecznym sposobie wykonywania robót,
  - wyposażyć w sprzęt ochrony osobistej: hełmy ochronne, rękawice, szelki bezpieczeństwa itp. oraz urządzenia pomocnicze i narzędzia pracy.
3. Teren, na którym prowadzone są roboty rozbiórkowe obiektu budowlanego, należy ogrodzić i oznakować tablicami ostrzegawczymi.
4. Przed rozpoczęciem robót rozbiórkowych należy obiekt odłączyć od sieci gazowej, cieplnej, elektroenergetycznej, teletechnicznej, wodociągowej i kanalizacyjnej (w miarę możliwości) jeżeli nie będzie chwilowo takiej możliwości należy oznakować trasę danej instalacji.
5. Prowadzenie robót rozbiórkowych, jeżeli zachodzi możliwość przewrócenia części konstrukcji obiektu przez wiatr – jest zabronione.
6. Roboty należy wstrzymać w przypadku, gdy prędkość wiatru przekracza 10 m/s.
7. W czasie prowadzenia robót rozbiórkowych przebywanie ludzi na niżej położonych kondygnacjach – jest zabronione.

8. Usuwanie jednego elementu nie może wywoływać nieprzewidzianego spadania lub zawalenia się innego elementu.
9. Przewracanie ścian lub innych części obiektu przez podkopywanie i podcinanie – jest zabronione.
10. W czasie wykonywania robót rozbiórkowych sposobami zmechanizowanymi, wszystkie osoby i maszyny powinny znajdować się poza strefą niebezpieczną.
11. Miejsce i sposób ustawiania oraz oparcia drabin i innych narzędzi pomocniczych (np. pomostów, rusztowań itp.) powinno być wskazane przez kierownika robót lub mistrza budowlanego.
12. Do usuwania gruzu w czasie robót rozbiórkowych należy stosować zsuwnicę lub rynny spustowe.
13. Rynny zsypowe powinny mieć zabezpieczenie przed wypadaniem gruzu.
14. Opuszczanie i gromadzenie gruzu powinno odbywać się tylko w miejscach wyznaczonych przez kierownika robót lub mistrza budowlanego.
15. W czasie wykonywania robót rozbiórkowych sposobem przewracania, długość umocowanych lin powinna być trzykrotnie większa od wysokości obiektu, a ich umocowanie powinno być niezawodne.
16. Liny należy każdorazowo sprawdzać przed ich ponownym użyciem.
17. Przy zakładaniu liny – należy pracowników zabezpieczyć przed spadaniem przypadkowo strąconych cegieł lub gruzu.
18. Gromadzenie gruzu i materiałów odzyskanych z rozbiórki na stropach, płytach balkonowych, kłatkach schodowych i innych konstrukcyjnych częściach rozbieranego obiektu – jest zabronione.
19. Strefa niebezpieczna wynosi zasadniczo co najmniej 1/10 wysokości z której mogą spadać przedmioty lub materiały – jednak nie mniej niż 6,0 m. Przy obalaniu elementów konstrukcyjnych, strefę niebezpieczną należy powiększyć do rozmiarów obalanych elementów z uwzględnieniem rozrzutu materiałów i elementów konstrukcji.

20. Prowadzenie robót rozbiórkowych o zmroku lub przy sztucznym świetle – jest zabronione.

	Imię i nazwisko, numer uprawnień	Pieczętka/podpis
PROJEKTANT ARCHITEKTURA	MGR INŻ. ARCH. DOMINIKA WŁODAREK 1/WPOKK/2013	mgr inż. arch. Dominika Włodarek Uprawnienia budowlane w specj. arch. do projektowania bez ograniczeń nr upr. 1/WPOKK/2013 nr izby WP-1031
SPRAWDZAJĄCY ARCHITEKTURA	MGR INŻ. ARCH. RENATA KICIŃSKA 23/WPOKK/2013	Mgr inż. arch. Renata Kicińska Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń nr upr. 23/WPOKK/2013
PROJEKTANT KONSTRUKCJA	MGR INŻ. MARCIN CHMIELEWSKI upr. nr WKP/0264/POOK/22	mgr inż. Marcin Chmielewski uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej nr ewid.: WKP/0264/POOK/22
SPRAWDZAJĄCY KONSTRUKCJA	MGR INŻ. MACIEJ NOWAK upr. nr WKP/0009/POOK/17	mgr inż. Maciej Nowak uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej nr ewid.: WKP/0009/POOK/17

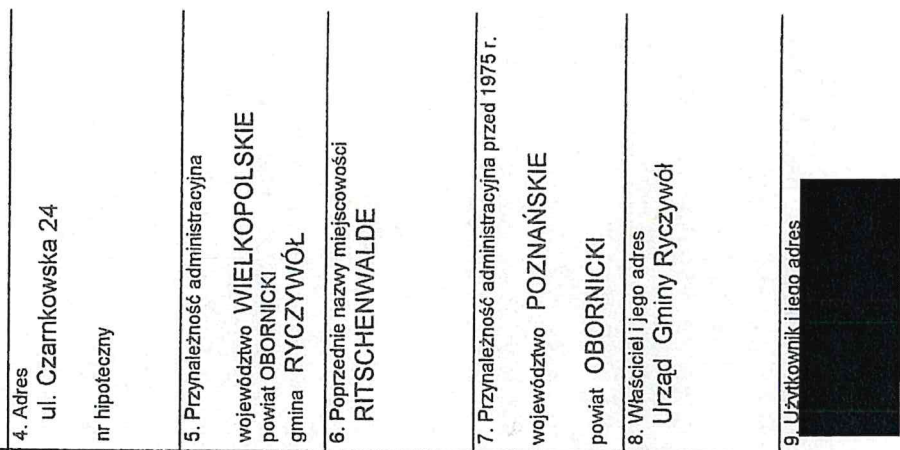
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
<div style="text-align: right;">Nr <u> </u></div>																									

3. Miejscowość

RYCZYWÓŁ

2. Czas powstania

1896 - 1898 г.

10. Rejestr zabytków

537/W6p/18

28.08.2007

14. Kubatura 1300 m	15. Powierzchnia użytkowa 223 m	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne magazynowe
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Budynek dość dobrze zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Stan zachowania zły: - brak hełmu na wieży, w związku z tym jej wnętrze jest odsłonięte i nie zabezpieczone, - brak dachu nad zakrytą, wnętrze zdewastowane, - znaczne ubytki w pokryciu dachu nad nawą, prezbiterium i aneksem, - zniszczone rynny, rury spustowe, - na ścianach wewnętrznych znaczne partie tynków zniszczone, zmuszające do zalania na skutek opadów atmosferycznych.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie		- wpis do rejestru zabytków, - zamiana użytkowania magazynowego na bardziej odpowiedniej z punktu widzenia konserwatorskiego, - prace zabezpieczające jako pilne, natomiast docelowo remont kapitały,	

Miejscowość:

RYCZYWÓŁ

GINA: RYCZYWÓŁ

POWIAT: OBORNICKI

WOJ. WIELKOPOLSKIE

1. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KOŚCIÓŁ POEWANGELICKI

1. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

c.d. opisu, spis fotografii

ELEWACJE:

Nietynkowane, ze słabo wyodrębnionym, niskim ceglany cokołem, który w narożniku pd.-wsch. nawy zawiera granitowy kamień węgielny z datą „1896”. Kolorystyczne opracowanie elewacji polega na zestawieniu czerwonej cegły i ciemnych klinkierowych parapetów z otyłkowanymi jasnymi blendami.

Fasada- elewacja zach. symetryczna, z kilkukondygnacyjną wieżą na osi. Szczyt fasady zakończony po bokach ścietymi ukośnie sterczynami, wypełniając blendy okienne w układzie schodkowym zamknięte ostrołukowo. Portal główny ostrołukowy, profilowany, zwieńczony wimpergą o schodkowym zamknięciu, z oknem szczelinowym na osi. Otwór drzwiowy zamknięty odcinkowo, w miejscu tympanonu okulus wtórnie zamurowany. Dolną część elewacji wieży oddziela gzyms z schodkowo wysuniętych cegieł klinkierowych, analogiczny do zewnętrznych parapetów okiennych. Na osi portalu wąski otwór okienny. Górną część elewacji wieży wypełniają po cztery wydłużone ostrołukowe blendy, z których dwie środkowe zawierają otwory okienne. W głównej elewacji wieży środkowe blendy przerywa zegar i dwa wąskie ostrołukowe okna pod nim. Pod gzymsen podokapowym wieży fryz z ozdobnie ułożonych kształtek w formie rombów. Od pn. dolną część fasady przesłania przybudówka, której ściany przeprute zamurowanym obecnie otworem drzwiowym oraz dwoma oknami również zamurowanymi.

Elewacje wzdłużne czteroosiowe z oknami biforialnymi i okulusem, przy czym w osiach zach. wzbogacone o zdwojone wąskie okna w dolnej kondygnacji (poniżej empory zach.). Niemal wszystkie okna zamurowane. Pod okapem fryz z ozdobnie ułożonych cegieł. **Wsch.** ściana szczytowa nawy zwieńczona ażurową ceglana sygnaturką osadzoną na płaskiej sterczynie zakończonej dwuspadowo. Analogiczne sterczyny ujmują szczyt po bokach. Na osi szczytu dwa szczelinowe otwory w kondygnacji poddasza. **Elewacje prezbiterium,** pozbawione fryzu podokapowego, mają artykulację w postaci trzech schodkowych szkarp oraz dwóch wydłużonych ostrołukowych otworów okiennych, obecnie zamurowanych. **Elewacje zakrystii** pozbawione są detalu, przeprute otworem wejściowym oraz dwoma oknami, obecnie zamurowanymi.

WNĘTRZE: Prezbiterium wydzielone ścianą tęczową o ostrołukowym wykończeniu. Wnętrze kościoła stosunkowo jasne i wysokie dzięki formie stropu włączanego w kondygnację wieży dachowej. W wystroju wnętrza znaczną rolę odgrywało drewno - dekoracyjnie opracowane elementy odsoniętej wieży, empora zach., ambona, boazeria ścian, zapewne drewniana neogotycka nastawa ołtarzowa. Zachowały się ślady polichromii prezbiterium - sklepienie malowane na niebiesko z błyszczącymi gwiazdami, w dolnej partii ścian lamperię tworzyło malowidło patronowe o wzorze geometrycznym czerwonym na jasnym tle.

Spis fotografii:

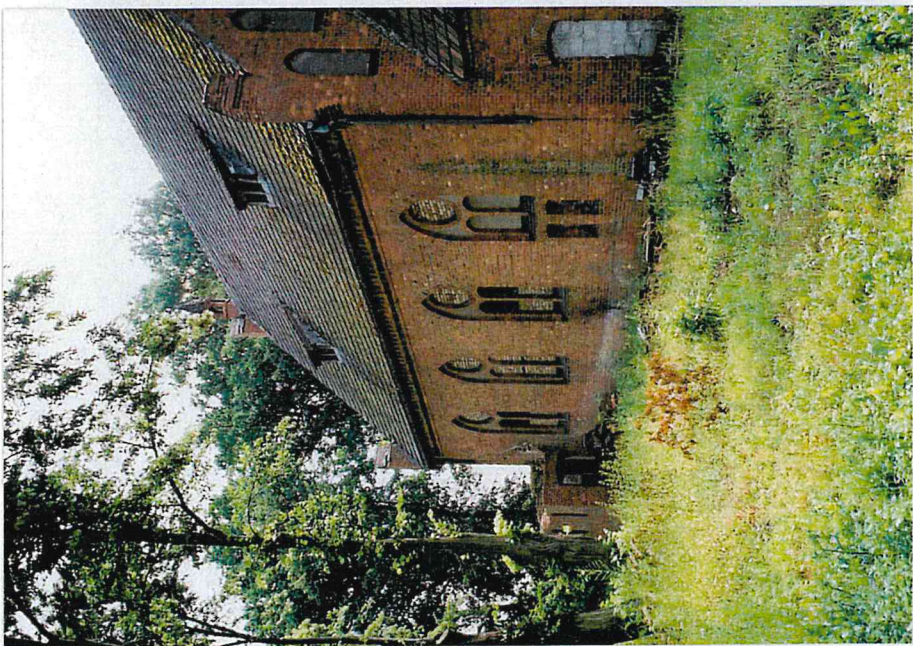
1. Widok kościoła od strony szosy,
2. Elewacja frontowa kościoła,
3. Główne drzwi wejściowe,
4. Elewacja pn. kościoła,
5. Zachodnia oś okienna wzdłużnej elewacji kościoła,
6. Wieża widoczna od pd.
7. Prezbiterium kościoła,
8. Prezbiterium i zakrystia,
9. Kamień węgielny w elewacji pd.
10. Wnętrze - widok na prezbiterium,
11. Wnętrze - widok na część zach. nawy,
12. Widok na wieżbę dachową,
13. Pd. ściana nawy,
14. Pd.-zach. narożnik nawy,
15. Pn. ściana nawy,
16. Wspornik sklepienia prezbiterium,
17. Sklepienie prezbiterium,
18. Fragment polichromii prezbiterium,
19. Słup wspierający konstrukcję empory,
20. Mensa ołtarzowa,
21. Ambona,
22. Cokół ambony,
23. Elementy prospektu organowego,
24. Drzwi z kruchty do nawy,
25. Sklepienie kruchty,
26. Kłamka z sztydem głównych drzwi wejściowych.

Wkładkę założył: BOLESŁAWA KRZYŚLAK
(imię, nazwisko, data) 2001 r.

Miejsce przechowywania negatywów .....

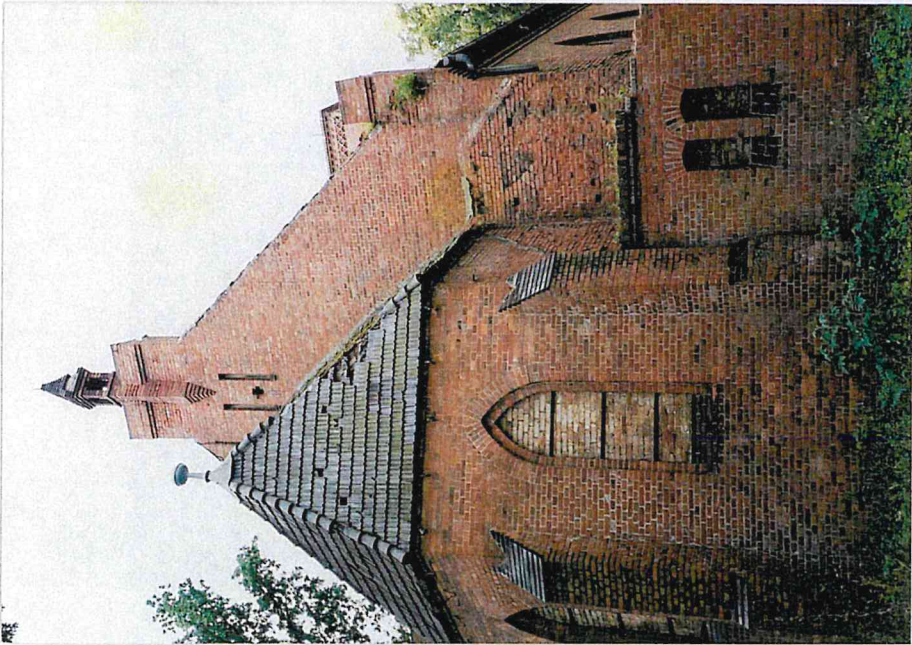
3

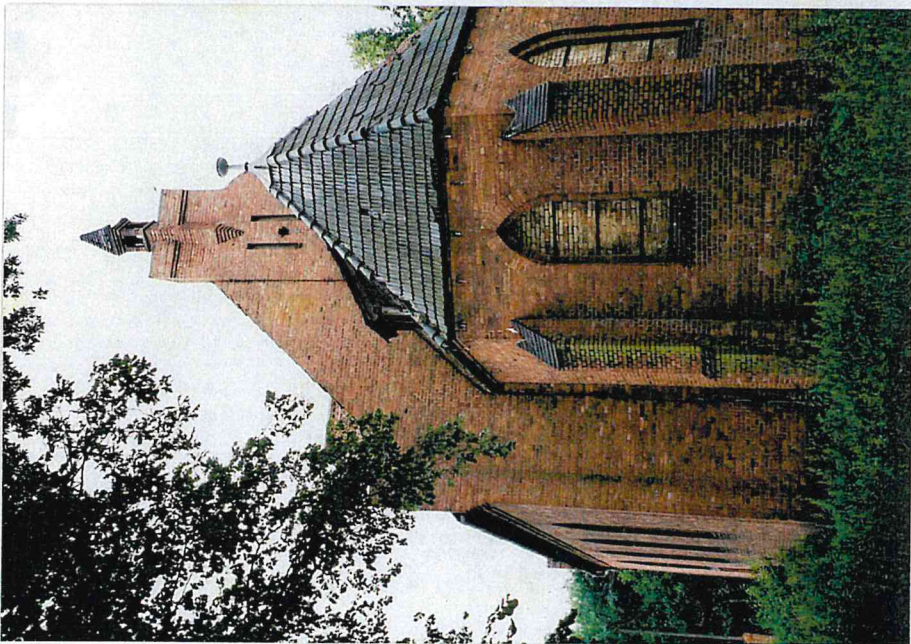
7

5

8

7

6

15

17

13

21

20

19

26

25

27

URZĄD GŁÓWNY RYCZYWÓŁ	
Wpł.	06.02.2023 dn.
L. dz. 5721	Podpis <i>[signature]</i>

Poznań, dnia 31. 01. 2023 r.

WIELKOPOLSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW
WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW
W POZNANIU
61-834 Poznań, ul. Gołębia 2
Po.WN.5143.11402.3.2023
(za zwrotnym potwierdzeniem odbioru)

NAKAZ nr 2 /2023

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 7 pkt 1, art. 49 ust. 1, 2, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022, poz. 2000 ze zm.), Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków

nakazuje

Gminie Ryczywół

przeprowadzenie następujących robót budowlanych i prac konserwatorskich przy zabytku t.j. kościele ewangelickim w Ryczywole, gm. Ryczywół pow. obornicki, wpisanym do rejestru zabytków pod nr 537/Wlkp/A, na podstawie decyzji z dnia 28 sierpnia 2007 r. w następującym zakresie:

- skucie odspojonego, zawilgoconego tynku w wieży kościelnej, naprawa spękań i wykonanie uzupełnienia tynkowania zaprawą paroprzepuszczalną,
- odtworzenie drewnianych schodów prowadzących na emporę muzyczną oraz remont empory,
- wykonanie właściwego odprowadzenia wód opadowych od budynku kościoła,
- remont i uzupełnienie brakujących drewnianych żaluzji okiennych w wieży kościelnej
- w terminie do 31.12.2023 r.
- prace konserwatorskie przy ceglanej ścianie wieży kościelnej
- usunięcie drewnojadów z drewnianych elementów wyposażenia kościoła np. metodą fumigacji
- w terminie do 30 czerwca 2024r.

Materialnoprawną podstawę do działania Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków stanowi art. 49 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840), zgodnie z którym Wojewódzki Konserwator Zabytków może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego, przeprowadzenie, w terminie określonym w tej decyzji, prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem tego zabytku.

Zgodnie z zapisem w Księdze Wieczystej nr PO1O/00026761/3 właścicielem przedmiotowego kościoła jest Gmina Ryczywół.

Kościół ewangelicki w Ryczywole, gm. Ryczywół odpowiada legalnej definicji zabytku art. 3 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jako nieruchomość będąca dziełem człowieka lub związana z jego działalnością i stanowiąca świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, której zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Zgodnie z art. 5 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega w szczególności na zapewnieniu warunków prowadzenia prac konserwatorskich i robót budowlanych przy zabytku oraz zabezpieczeniu i utrzymaniu zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie. Z uwagi na fakt, że zgodnie z art. 4 pkt. 2 i 3 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ochrona zabytków polega na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków oraz udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków postanowił wydać niniejszą decyzję zobowiązującą do podjęcia konkretnych działań właściciela obiektu.

Bez podjęcia określonych prac zabezpieczających postępować będzie dalsza degradacja obiektu wpisanego do rejestru zabytków. Niekomunikacyjna klatka schodowa w bocznym aneksie wieży kościelnej przez zniszczone drewniane schody, które prowadziły na chór powoduje brak dostępu do wnętrza wieży. Z tego względu nie można określić stanu jej zachowania oraz wyposażenia tj. ścian, schodów, podestów oraz mechanizmu zegara. W tym wypadku konieczne jest odtworzenie drewnianych schodów prowadzących na emporę muzyczną. Wcześniejsze zaniedbania i nieszczelności w pokryciu dachowym doprowadziły do zawilgocenia wewnętrznych ścian bocznego aneksu prowadzącego na emporę oraz do degradacji partii drewnianych schodów. Konieczne jest skucie zawilgoconych fragmentów w obrębie ścian pomieszczenia i położenie nowych paroprzepuszczalnych tynków wraz z uzupełnieniem spękań w murze. Tymczasowe podstemplowanie konstrukcji empory muzycznej w wyniku uszkodzenia przyściennej belki, pierwotnie osadzonej w murze od strony południowo zachodniej i słupa podtrzymującego chór w części północno zachodniej, oraz częściowy brak w deskowaniu podłogi powoduje, że obiekt jest niedostępny a co za tym idzie nie ma możliwości prawidłowej komunikacji do empory, wnętrza wieży i skutecznej

Pouczenie

Od decyzji niniejszej służy stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego złożone w terminie 14 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, chyba że przepisy prawa powszechnie obowiązującego stanowią inaczej.

Zgodnie z art. 127a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zgodnie z art. 130 ww. ustawy:

- § 1. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.
- § 2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.
- 3. Przepisów § 1 i 2 nie stosuje się w przypadkach, gdy:
  - 1) decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108);
  - 2) decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy.
- § 4. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Wielkopolski Wojewódzki
Konserwator Zabytków

[Signature]
mgr Jolanta Goszczyńska

Otrzymują:

- 1. Gmina Ryczywół ul. A. Mickiewicza 10, 64- 630 Ryczywół
- 2. A/a IB
- 3. a/a AM

Sprawę prowadzi: Iwona Bartczak - starszy inspektor ds. zabytków nieruchomych WUOZ w Poznaniu, tel. 61 8528003
wew. 107